

פר' תולדות תשע"ד

שבת התאחדות

גליון שיחת חברים

מימי הנחל

יו"ר ע"י

איחוד האברכים הצעירים דחסידי ברסלב ירושלים
"מורשת הנחל"

"שבת תולדות" תשע"ד

גליון כ"ב

נס"ד

ברוכים הבאים בשם השם

לשבת התאחדות

"איחוד האברכים דחסידי ברסלב"

יעצנו על כל זה רבינו לשמוח בכל ימינו ובפרט בשבתות קדשנו ולעשות ריקודים על שמחת יהדותינו

מעין
עולם
הבא
יום
שבת
פנוחה

ישמחו
בפליכותך
שומרי
שבת
וקוראי
עונג

דבר האיחוד

את בשורת "שבת תולדות" השנה קיבלנו קצת בהפתעה.

זו כבר הפעם השלישית שנוכח להרגיש הטעם הטוב והמיוחד בשבת התאחדות של כלל האברכים הצעירים...
אכן שבת מפליאה מאין כמוה! כאשר יעידון יגידון החברים הנמרצים הפועלים בלא מרצם כחם ואונם למען סדר הכל על צד היותר טוב בס"ד - כי עד כתיבת שורות אלו לא מפסיק הטלפון לצלצל "האם נשאר עוד מקום?"...
היטיב להגדיר זאת אחד מחשובי אנ"ש: כמנהג העולם מתלבטים ומתלבטים; אולי נוותר ונישאר בבית, אולם ברגע האחרון מחליטים לא! אי אפשר לוותר!!
כי אכן איך אפשר לוותר על התאחדות והתאספות כלל האברכים, ועוד לשבת שלימה, שבת שכולה התעלות והתרוממות, שבת שכולה קבלת אור רביה"ק ע"י ה"תחזיקו עצמכם יחד", שבת שכולה אהבת חברים "ומקבלין דין מן דין" ממש מעין עולם הבא!
תשאלו את מי שכבר טעם...

◆◆◆

דומני כי דבר זה מעיד יותר מאלף עדים על התועלת הגדולה שהיתה בהקמת ה'איחוד', והפירות רואים במלא הדרם יפים יותר ויותר מזמן לזמן.
הן אמנם, כמו בכל דבר שבקדושה ובפרט בעניני רביה"ק ישנם הרבה מניעות, אולם בכח הרבים כאשר כל אחד יתרום מכוחותיו בכל דבר; אם זה לארגן סעודה נסיעה וכדו', וכן כל התקבצות אחרת, בכח זה נוכל להגיע לעוד הרבה מעלות רמות.
כמו כן כל מי שעולה במוחו רעיון או הצעה שיש בה לתועלת האיחוד אל יגמגם בה, אלא יפנה לחברים היקרים ומי יודע כמה נשמות יקרות יתקרבו ויתחזקו מכח זה. (ועיין ב"סיפור התקרבות" בגליון זה).
וכאן המקום להודות לכל האברכים היקרים המטים שכס בכל עת מצא לעזור ולהיעזר בכל אשר ימצא.
א פריילאכן שבת, העורך

מיהו ברסלב'ר?

ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך

הנה זה עתה הכנסנו בקרבנו חודש אלול וירח האיתנים, חודש תשרי שאיתן במצוות, ובפרט בנסיעה הגדולה לציון רבינו הק' שאמר רביה"ק ע"ז שמי שיהיה אצלו לא יצטרך לתיקונים פרטיים, ומי שלא יהיה אצלו לא יעזור לו תיקונים פרטיים. אה! אשרינו שזכינו.

אולם בזה גופא יש לדבר, שנתלבש הסט"א במין 'הסתפקות במועט' כאילו די במה שנסענו לאומן, ובכלל בכל ימות השנה מכנים בנו מין לזול כזה שאם אי פעם עשינו טובה ועשינו איזה שעה פחות או יותר התבודדות דיינו! ואנחנו כבר ברסלב'ר חסידים.

אבל באמת צריך להתבונן בזה התבוננות עמוקה מאוד, האם כל מי שמתפלל ג' תפילות ביום ולפעמים גם מוסיף כונה, טובל במקוה לפני התפילה, או שומר את העיניים למשך כמה דקות האם די בזה להיקרא יהודי כשר? הלזה נקרא בן או עבד ה'?

ובאמת שאלה זו נשאלה כבר בימי חורבן הבית, כשנשאלה השאלה הגדולה 'על מה אבדה הארץ' ובאה התשובה 'על עזבם את תורת' ומבארת הגמ' "שלא בירכו בתורה תחילה", ולכאורה מה הטענה הגדולה

שלא בירכו בתורה תחילה, ועוד האם בזה נתמלאה סאתם והרי הם עברו על איסורי כריתות ועוד חבילות חבילות של עבירות רח"ל, ומבאר מוהרנ"ת בליקו"ה, שהתבוננו בשורש הענין; למה הגיעו לדרגה זו שעוברים על כל הכריתות והעבירות ר"ל, מחמת שאמרו רק אחד שדבוק כל היום ממש בעבודת ה', שומר את עיניו ונוהר מכל רע ועושה רצון ה'; רק הוא ראוי לברך ברכת התורה, אבל שאר כל ישראל שנופלים ונמצאים היכן שהם, תורתם נראה כמו שנראה ועיניהם רואים מה שרואים וכו' וכו' אינם ראויים לברך הברכה "אשר בחר בנו מכל העמים", כי לשיטתם בהם באמת לא בחר.

א"כ מה האמת? האם אני אכן בן של הש"י? היכול אני לשאת עלי את התואר 'יהודי' 'ברסלב'ר' חסיד? האם מוהרנ"ת שייכול לפרש המהר"ם שיף הקשה ביותר ולא מהותו של יהודי פשוט, האם לזאת התכוין ר' נתן? וכי אלי נתכוין עם כל הבלבולים וכל מה שעובר עלי? האם עלי שיש לי רק את איזו נקודה טובה קטנה נאמר 'ישראל

אשר בך אתפאר'? והרי אם באמת אומר כן גרמתי חורבן גדול שכאלו אין צריך בעבודה והשקעה, ואם אגיד ההיפך שלא עלי נתכוונו א"כ אומר לי ר' נתן שבטענה זו נחרב ביהמ"ק, וא"כ מה האמת?

אולם כמה שהקושיה גדולה התירוץ פשוט מאוד, כי רבינו כבר גילה לנו הדרך של 'בקי ברצוא ובקי בשוב', היינו לא שמהות היהודי הוא דבר מסויים ורק כשהוא חולה צריך הוא התחזקות או התעוררות, אלא הירידות והעליות; הנפילות והבלולים יחד עם ההשגות וההארות זהו מהותו האמיתי!

כמו שסיפר רבינו בסיפוי"מ מהמלך שהמליך בנו בחייו ואמר לו עוד תיפול מהמלוכה "און אז דו וועסט פריילאך זיין וועל איך אויך פריילאך זיין, אפילו אז דו וועסט האבן עצבות וועל איך אויך פריילאך זיין וואס דו ביסט קיין מלך נישט" (פירוש: אם תשמח אנוכי אשמח ג"כ אבל אם תפול בדעתך גם אני אשמח שנפלת מהמלוכה כי אינך ראוי להיות מלך כלל). ואם זוהי הכוונה של יהודי הכל מובן, כי האמת היא: כן! אני יהודי דייקא בזה שיש לי נקודה טובה קטנה! וגם אני ברסלב'ר חסיד בזה שנסעתי לאומן בראש השנה או בזה שעשיתי פעם התבודדות! אולם אין די בזה, כי אם אני יהודי ברסלב'ר חסיד מי יודע לאיזה השגות צריך אני עוד להשיג.

וכמו שר' נתן מבאר על הגמ' בסוכה "אבותינו חטאו ואנו לי-ה ועינינו לי-ה", ודבר פלא היא מה מקום להזכרת חטאי האבות ומה ענינו לזה שאנו מקוים לה'. ומבאר ר' נתן שכוונתם היתה כך: אם אתה אומר לי שהגעתי לדרגת יהודי א"כ סיימתי את תפקידי בעוה"ז, ואם תאמר שאיני יהודי א"כ מה עלי להתחיל, אלא מאי, יהודי אני ואני מאמין שהש"ת רוצה אותי כמו שאני, אולם עדיין לא סיימתי את תיקוני כי אבותינו חטאו ועלי לתקן גם אותם, אבל עדיין אני בן של הש"ת גם אחר שחטאתי, ולכן יש לי תקוה. כמו שהתבטא ר' נתן על מה שאמר משה חינוקעס בעת המחלוקת הגדולה שרוצה למכור את כל הזכות ששימש את רבינו הק' "כי לא יעזור לו כלום ורבינו עוד ירוץ אחריו לשאול תחתיות ויתקנו!". אבל אין זה פוטר אותנו מהמשך העבודה, כי אנו מסתכלים מרחוק ורואים כמה רחוקים אנו באמת, ולכן צריכים לעבוד יותר ויותר.

יעזרונו הש"ת שנוכח לגיל ולשמוח על שזכינו להיות אצלו על ר"ה וגם נזכה לידע שעדיין יש לנו הרבה מה לעשות ולהשיג בזה העולם, עד שנוכח להתקרב אל הש"י כרצונו וכרצון רבינו הק' ע"י עצותיו האמתיות אמן

סיפור התקרבות

כותב השורות נתקרב ע"י "שבת מירון" של "מורשת הנחל" מפעמים ומשתומם כמה גדול כח הצדיק ותלמידיו הקדושים!

בחסדי השי"ת גדלתי בבית ליטאי מעולה, ולמדתי במוסדות לימוד ליטאיים מעולים. בהגיעי לפרקי נשאתי ב"ה אשה כשרה, ולאחר מספר שנות לימוד פוריות בכולל התחלתי לעסוק בהרצאת תורה מגוונת בכמה תחומים: בגמרא, בהלכה, במוסר, ובחינוך. אף כתבתי ספרים שזכו לתפוצה רחבה. לכאורה הייתי מסודר בחיים.

אמנם מצד שני, תמיד הרגשתי בלבי חסר פנימי. צמאון לעולם רוחני יותר, פנימי יותר. לעולם שבו מדברים בגלוי ובלהט על עבודת ה', מתפללים אליו באמת, ומרגישים אותו באמת. לעולם של דיבוק חברים ברוחניות. אהבתי מאד לקרוא סיפורי צדיקים, וכאשר הייתי קורא סיפורים על חסידים ועובדי ה' מדורות קודמים, שעבדו את ה' ורצו לפניו כעבדים בין בצעי המים, היה לי יוצא מרוב כמיהה והשתוקקות למקומות גבוהים אלו.

בפרט היה קשה לי ענין התפילה, שלמרות שבעקרון אהבתי להתפלל, עם כל זה למעשה רובן של התפילות היו עוברות עלי בחטף ובלי כוונה כמעט, ורק בתפילות ימים נוראים הייתי זוכה להתפלל בכוונה, ועוד מעט תפילות בודדות במשך השנה. כמובן שלא הייתי שלם עם זה בכלל, ולהיפך הייתי חי בתביעה עצמית נוקבת יומיום על המצב הגרוע של התפילות, וניסיתי לתקן את זה בהרבה דרכים מוסריות או הלכתיות, אבל זה לא עזר. בכלל, היתה לי תביעה עצמית נוקבת גם בתחומים אחרים. בפרט בלימוד התורה, שלמרות שב"ה למדתי לא רע, מכל מקום השאיפות שלי – ושעל פיהם חונכתי – היו גבוהות הרבה יותר, והייתי ממש 'אוכל את עצמי' בקביעות על מיעוט עסקי בתורה. רק היום אני מבין עד כמה הביקורת העצמית הזו הזיקה לי וחיבלה בי.

והנה במשך הזמן, דבקתי בכמה הנהגות של ברסלב, אבל לא מתוך כוונה להתקרב לברסלב, אלא משום שהנהגות בעצמן מצאו חן בעיני.

התורות – במשך השנים עיינתי בספרי חסידות ופנימיות שונים, וביניהם ספרי רבינו ז"ל ותלמידיו, והתחלתי לאמץ דרך של חשיבה חיובית בעבודת ה'. אף הייתי דורש דברים אלו ברבים, והועיל רבות לחזק הן את עצמי והן את אחרים, ובפרט בנוגע לבחורים המכונים "נושרים", שאין לתאר גודל ההשפעה החיובית שהיה לדיבורים אלו עליהם. ומכל מקום, היום אני מבין שכל נגיעתי בנושאים אלו או היה על קצה המזלג ממש, וגם זה היה מעורב בתורות אחרות שגורמות לעתים לחלישות הדעת, ומכל מקום היה בזה תועלת כנ"ל.

ליקוטי תפילות – לפני כעשר שנים, קניתי לי ספר "ליקוטי תפילות", והייתי אומר בזה מעט פה ומעט שם, וג"כ הביא לי חיזוק עצום, אבל שלא בקביעות

ולא מספיק, ומכל מקום הועיל כנ"ל.

ריקודים – לפני שנים רבות כשעדיין למדתי בשיבה-גדולה [הליטאית כנ"ל], הזמינו אצלנו ל'קעמפ' את הר"ר ישראל דגן הי"ו, ששימח וריגש את כולם, ומאז התחלנו – חברי בשיבה ואני – לעשות ריקודים בכל עת מצוא כדי להתחזק בשמחה. הנהגה זו ליוותה אותי גם בבית שהקמתי, שהרבה פעמים הייתי רוקד עם ילדי והיה מועיל לשמחה.

התבודדות – לפני מספר שנים, לאחר שקראתי בכמה עלונים של ברסלב על מעלת ההתבודדות, התחלתי לעשות התבודדות מפעם לפעם, אמנם זה היה שלא בקביעות, ובלי הבנה אמיתית במהות ההתבודדות, אבל עכ"פ היה לזה השפעה.

והטעם שלא עלה על דעתי להתקרב לרבינו ז"ל, הוא משום שלא הכרתי את שיטתו באמת, רק מפי השמועה, מדברים שהגיעו מכלי שני ושלישי ורביעי, וגם משום שהרבה רעש ופרסום נעשה כיום ע"י אנשים שרוצים להדבק ברבינו ז"ל אך אינם מכירים באמת עומק שיטתו. ולכן חשבתי לתומי [וה' יסלח לי], שהדרך של ברסלב מנוגדת לגמרי לכל הערכים שחונכתי עליהם: לימוד התורה, ובפרט לימוד בעיון, חשבון הנפש, שאיפה לגדלות, לימוד הלכה ודקדוקה, עבודת מידות מסודרת, איזון נפשי, ושימוש בשכל בדרכי החיים.

והנה מפעם לפעם היתה רעייתי שתחי' שואלת אותי, איך הדרך למצוא קרבת ה' בימינו, ואולי הדרך נמצאת אצל ברסלב. אבל אני הייתי משיב לה תמיד בשלילה, ולפעמים אפילו בהקפדה... והייתי מסביר לה באריכות את "החסרונות של ברסלב", לפי מיעוט הבנתי דאז.

צורת חיים זו, למרות שהייתה רחוקה מלהיות מתוקנת, מכל מקום היא 'החזיקה את עצמה', ולכאורה יכולתי להמשיך כך עד סוף ימי, אלא שהשי"ת רצה אחרת.

בערך בחודש אב תשע"ב, התחילו לנחות עלי צרות בצורות. אי אפשר לפרט מהותן, אבל מדובר בהתמודדויות קשות ומרות מכמה כיוונים. בחודשים הראשונים עדיין החזקתי מעמד יפה, שיננתי לעצמי שוב ושוב את היסודות שהכרתי: "כל מאן דעביד רחמנא לטב עביד", "תמיד בחיים יש עליות ומורדות" "שיהיה לכפרת עוונות" וכו'. אמרו לי שאני גיבור. אך במשך הזמן הלכו הצרות וגברו, תכפו עלי מכל צד, עד שלאט לאט הרגשתי שאני מתחיל למעורר... החיוך עזב את פני, האופטימיות הלכה ונעלמה, הרגשתי שאני טובע... במשך כל התקופה הזו ידעתי היטב שאני צריך להתפלל חזק בכדי להוושע, אבל פשוט לא הצלחתי לעשות את זה. ויתירה מכך, אפילו ג' התפילות המחויבות ביום, ג"כ עלו לי בקושי רב, עד שהיו פעמים שפשוט לא הצלחתי להתפלל מרוב צער ועגמת נפש. כ"כ התגברו עלי הצרות, עד שהיו פעמים שהרגשתי שאני כמת ממש, וכאילו ניטל ממני כח החיות לגמרי, רח"ל.

בשלב הקריטי הזה, ריחם עלי השי"ת וקצת נפתחו לי שערי תפילה, לא בזמני התפילות, אלא הייתי זוכה לפעמים לחמש או עשר דקות של התבודדות אל השי"ת, שבהם שפכתי את לבי הנשבר לפניו, וביקשתי שישים לצרתי די, וכן שיוורה לי וידריך אותי לשם מה עברתי את כל זה, כי היה ברור לי

שזה לא לחינם. ואכן, לא עברו ימים מועטים עד שקיבלתי תשובה ברורה ורהוטה, כפי שאספר.

מכיון שהרגשתי שאני צריך חופשה בדחפיות, החלטתי לנסוע למירון לכמה ימים לשם נופש. לאחר שקיבלתי הסכמת רעייתי שתחי', קמתי ונסעתי לבדי למירון לשב"ק פרשת קורח תשע"ג, [אף שאינו דבר מקובל כ"כ אצל הליטאים ליסוע ללא המשפחה]. כשהגעתי למירון, ראיתי חסידים נכנסים ויוצאים סביב המתחם של "בני עקיבא", ושמתי עליהם עין. שאלתי אחד מהם, "מאיזה חסידות אתם", והוא השיב לי "ברסלב". קצת התפלאתי, כי ראיתי לפני אנשים רגועים ומאוזנים, עדינים ומכבדים, וזה פשוט לא התאים למה שחשבתי אז על ברסלב. אמרתי לעצמי "נו, ידעתי שיש שם כמה עשרות אנשים נורמלים, אלה הירושלמים שנתרו מברסלב של פעם, בטח זה הם...". בין לבין, קיבלתי רשות מהאחראי לאכול עמם סעודות שבת, תמורת תשלום סמלי.

מגיע ליל שבת, לאחר שהתפללתי על הציון, אני רואה חדר אוכל מלא בכ-600 איש. הסעודה התחילה, שרו זמירות, שוחחתי בעירנות עם הברסלבר'ס היושבים לצדי, הם הסבירו לי מעט על ברסלב ועל חבורתם "מורשת הנחל". לאחר מכן נשמעו דברים נפלאים מפי הרה"ח רבי נתן ליברמנש שליט"א. אני מסתכל סביבי, ותמהוני גובר והולך. פשוט לא האמנתי למראה עיני. כל כך הרבה אנשים יש שם, כל אחד מהם מייצג משפחה שלמה, וגם אמרו לי שיש עוד כמה מאות שלא הגיעו. כל כך הרבה אנשים. ולא רק שהם נראים נורמלים וחכמים ומנומסים, אלא הרבה יותר מכך. הבחנתי כי על פני רבים מהם נסוכה מין הבעת אושר שקטה, אצילית, אמיתית, פנימית. הבעה שמבטאת זרימה, חיבור, והשלמה פנימית עם העולם. הבעת פנים כזו, רואים בדרך כלל רק אצל ילד קטן שעדיין לא נשטף בזרמי החיים,

או לחילופין אצל אנשים גדולים ממש של מהותם עבודת ה'. אבל כזה ציבור ענק, שרבים מהם נראים כל כך מאושרים ומחוברים להשי"ת?! כל ימי גדלתי בין החרדים, והכרתי מקרוב הרבה חוגים וזרמים, ובחיים שלי לא ראיתי כזה דבר. מאיפה הם צצו האנשים האלו? בשלב זה עדיין לא חשבתי להתקרב כלל, אבל ציינתי לעצמי בראש ש"ברסלב – זה לא מה שחשבתי!".

למחרת - שחרית, קמים נץ, התפילה מתנהלת ברגש ובקול כמנהג ברסלב, ופתאום אני מרגיש משהו שלא הרגשתי כבר חודשים, ואולי כבר כמה שנים: נפתחו לי שערי תפילה. התפילה קלחה מפי ומליבי בכוונה, בקלות, בנעימות ובטבעיות. הרגשתי מאושר! רציתי לצרוח מרוב שמחה. סוף סוף אני מתפלל!!! ואז אמרתי לעצמי, "אם מצליח לך העסק במקום אחד – תמשיך בו". אם הצלחתי להתפלל אצל ברסלב, צריך ללכת עוד לבתי כנסיות שלהם כדי להתפלל. אבל עדיין לא חשבתי להתקרב לברסלב.

לאחר קריאת התורה, פניתי אל חסיד אחד שישב מאחורי, ושאלתי אותו איזו שאלה טכנית. הלה השיב מה שהשיב, ואז שאל אותי: "אתה מתקרב לברסלב"? והשבתי לו: "לא, אני סתם נמצא כאן במקרה...", אבל לאחר כמה דקות חשבתי לעצמי, "אולי הוא צודק? אולי אני כן מתקרב לברסלב? הרי אף פעם לא הייתי באמת מרוצה מחיי, הרי כבר אימצתי לי

בעבר כמה מהנהגותיהם, תמיד רעייתי שאלה אותי מדוע לא ברסלב, הרי לאחרונה השי"ת שבר אותי לרסיסים כנראה בשביל להתחיל משהו חדש, רק כאן אני מוצא טעם בתפילה, רק כאן אני מוצא אנשים מיוחדים כל כך, אז אולי אני כן מתקרב"? ועד לסוף התפילה, כבר קיבלתי את ההחלטה: "אני מתקרב"!!!

אחד מן האנשים שעמם שוחחתי, המליץ לי לשוחח עם הרה"ח ר' מרדכי (מוטה) פרנק הי"ו. ואכן, לאחר סעודת שבת, ניאות הרב הנ"ל לשוחח איתי שעה ארוכה, שמע את סיפורי בסבלנות, והסביר לי במאור פנים את היסודות של ברסלב ושל ההתקרבות. מתוך השיחה עמו, וכן מתוך המשך לימוד הנושא, התחזר לי שאין סתירות מהותיות בין היסודות שקיבלתי אצל הליטאים ובין היסודות של ברסלב, אלא ברוב הנושאים אפשר למצוא התאמה ביניהם, ורק שבברסלב מוצאים עוד רובד, עוד עומק, עוד עושר, אבל אין זה גורע כלל מכל התורה הליטאית, אלא רק מוסיף עליה טעם לשבח.

מאז, אני משתדל ומתאמץ להתקרב לרבינו, ולהשלים את שהחסרתי במשך השנים: לימוד התורות, שעה התבודדות כל יום, טבילה במקוה, שיחות חברים בעבודת ה', ובעיקר לראות את השי"ת כל רגע וכל שניה, ולראות את הנקודה הרוחנית והחויבות בכל מצבי החיים, בעלויות וירידות, בהצלחות ובכשלונות, בלימוד, בתפילה, בקיום הלכות, בכל אדם, ובכל.

מאז, נולדתי מחדש. התחלתי לחיות מחדש את עבודת ה' לכל רבדיה, העולם הפך להיות עבורי מקום מאושר ומתוק. הפסקתי לייסר את עצמי בנקיפות מצפון מייסרות, ולעומת זאת למדתי להחיות עצמי ע"י שמחה, עידוד וסיפוק עצמי, שהם הרבה יותר תועלתיים ומגביהים מאשר נקיפות המצפון. פתאום הבנתי שבהרבה ממעשי ועבודתי, היה מעורב גאווה, הישגיות, אנוכיות, ובקשת קריירה [האמת היא שבעבר כבר היו לי כמה רבנים ומכרים שניסו להסביר לי את זה, אבל עד אז לא מספיק הבנתי מה הם מתכוונים, ובעיקר לא הצלחתי לתקן כמעט כלום בזה]. למדתי ואני עדיין לומד, איך לעבוד את ה' מנקודה פנימית של פשטות, התבטלות, ענוה ושפלות. מאז קיבלתי טעם חדש ומתוק בכל הנושא של שמירת העינים והקדושה, במקום שזה יהיה אוסף של איסורים מייגעים, זה הפך להיות חלק מעבודה נעימה ומאירה של קשר תמידי עם השי"ת, ושמירה קבועה על הקשר הזה לבל יתעכר בהבלי העולם. ניתן לסכם ולומר שבכל תחומי עבודת ה', העבודה הפכה להיות הרבה יותר קלה וזורמת, עם הישגים הרבה יותר גבוהים וקבועים.

ובאשר לצרות שעברתי, ב"ה הם כבר נפתרו כמעט לגמרי. חלק מהם - ביצועת ה' שהגיעה כהרף עין. על חלק מהם - אני ממשיך להתפלל בהתבודדות, ואני מרגיש שהקב"ה עונה ועוזר לי עוד ועוד. וחלק מהם - בעקבות השינוי במבט הפנימי שלי על העולם, הפסקתי לראות בהם צרות, והתחלתי לראות בהם כלים של אושר ושל רווח גדול, לעבוד את השי"ת בכל מצב.

עדיין דרך ארוכה לפני, בהתקשרות לצדיק, בלימוד התורות, בעבודה פנימית, בהתחברות של קבע לחבורות עובדי ה', בהשפעה על בני משפחתי, ובהסברת הצעד לסביבתי, אבל כל זה רק פרטים. העיקר הוא, שמאז ההתקרבות, נולדתי מחדש, לתוך עולם גבוה, מאיר ורוחני, "אחד משישים בגן עדן".

חידושים וביאורים בתורה הזמנית

תורה כ"ג "צוית צדק"

חבורת "חברים מקשיבים"

שע"י כולל חצות "אורות הנחל" ירושלים נמסר ע"י הר"ר מ.א. שפירא

איך זוכים לקבל "תוכחת הצדיקים"?

ידוע שיחת רביה"ק שאמר על עצמו שאינו אומר שום מוסר וכלשוננו הק' "השמעתם ממני מוסר" ומהרנ"ת ז"ל בהביאו שיחה זו מבאר את דברי רביה"ק ובסיום דבריו הק' כותב שרק לאחר ששופכים את הלב בתפילה להשי"ת לזכות לקיים את דבריו הק' רק אז זוכים לראות ולקבל את המוסר שבדבריו.

והנה מאידך חזינן שרביה"ק בכמה תורותיו הק' (תו' ל', כ"ב), מרחיב את הדיבור בענין תוכחה (וכמדומה שלא מצאנו שום ספר ומשום צדיק שירחיבו את הדיבור בענין התוכחה בכלל ובפרט בגילויים מופלאים ועמוקים שכאלו ודו"ק) ובפרט בתורתו האחרונה עלי אדמות (ח' ח"ב) ששם מבאר שכל החידוש של העולם יתעורר ע"י תוכחתו של הצדיק יעו"ש וכן בתו' ל' מבאר נפלאות בענין התוכחה של הצדיק וכמו"כ בתו' כ"ב שזכינו זה עתה ללמוד במסגרת 'התורה הזמנית' מבאר רבינו ש'חותם הרגלין' הוא תוכחת הצדיק לעם ישראל ו'חותם הידין' הוא הידים שמקבלים התוכחה מהצדיק.

ומהורנ"ת בהלכותיו (הלואה ב) מבאר בארוכה בטוטו"ד שכל התיקונים של תורה כ"ב הוא בכדי לזכות לקבל את התוכחה של הצדיק יעו"ש ומדבריו חזינן שמה שרואים שלפעמים האדם עצמו מרגיש שאין ביכולתו לקבל התוכחה מהצדיק ולהתעורר על ידו או שלפעמים רואים על אדם אחר שלא מצליחים לעוררו על אף שמדברים עמו ומסבירים לו כל דבר לאשורו ע"פ יסודות האמת, שחסר לו 'ידי הקבלה' חותם הידין וא"כ יש בזה התעוררות נפלא לחפץ בחיים שבכדי לזכות לקבל תוכחת הצדיק ולהתעורר על ידו ולהתחיל לחיות חיים נעימים וערבים, הרי עליו לקיים את מה שכתוב בפנים התורה ובפרט להתקרב לכלליות השבעה רועים אשר גילה את התורה הנוראה הזו ה"ה רביה"ק זיע"א אשר עי"ז מתתקן חותם הידים ועי"ז יהיה לו ידים שע"י יוכל לקבל מוסר מאלו המוכיחים דקדושה ואזי יזכה לטעום ולשמוע את פנימיות כוונת רביה"ק ויבין שכל תורה מתורתו הוא שיר נפלא [וכידוע שיחתו של רבינו בענין זה] שהו תוכחה כזו המעורר את הריח הטוב שבנשמה, וכשנזכר שדבר זה יתקיים בכלליות אזי נזכה גם בכלליות לקול השיר שיתער לעתיד כשיתחדש העולם בב"א.

נמצא לפי דבינו שכל התכלית של התיקונים המבוארים בפנים דהיינו השגות הנעשה והנשמע והעזות דקדושה וכו' הוא בכדי שנוזכר לחותם הידין שע"י נזכר להתקרב לצדיקים ולקבל תוכחתם.

ולעובדא ולמעשה: מומלץ לכל החפץ בחיים [-תוכחת חיים] לזכות לכל זה, לשפוף לבו על כך, וכמבאר בדברי מהורנ"ת הנ"ל שע"י שפיכת הלב לקיים דבריו אזי זוכים לשמוע ולראות את המוסר והתוכחה שבדבריו ועי"ז נזכה באמת לכל התיקונים המופלאים המבוארים בתורה זו אמן ואמן.

הר"ר אברהם שלום שישא

פרפרת נאה לחנוכה

על פי תורה כ"ג

במדרש (מובא בדרשות חת"ס לחנוכה) 'הדודאים נתנו ריח' - זה ראובן שהציל את יוסף מהבור, ועל פתחינו כל מגדים - זה נר חנוכה שמדליקין על פתחי הבתים, וכבר נשברו הרבה קולמוסים ונשפך הרבה דיו לבאר הקשר בין ב' הענינים ולפ"ד רביז"ל בתו' כ"ג א"ש הקשר ביניהם.

לפי היוצא מהתורה הנ"ל שבכדי להנצל מהסרחון של תאות ממון (וראה בסיו"מ מועשה מבעל תפילה וכן בליקו"ת סי' ל"ז שרביז"ל מכנה תאות הממון בשם טינוף ממש יעו"ש) והתיקון לזה הוא תיקון הברית בחי' צדיק, וגם ע"י הדעת יזכה שלא יזיקנו הממון יעו"ש.

ובספר "מעדני מלך" סוף התו' מביא "שמעתי בשם הרה"ח ר' בנימין זאב חשין ז"ל שאמר בצחות עפ"י המבואר בהזוהר והובא בליקו"מ סי' כ"ג בור דא טחול בחי' בעצבון תאכלנה וכו' עי"ש ועפ"י המבואר בשיחות הר"ן מגודל זה שמראה פנים שוחקות שבוה מחייהו וכו' וכענין הני תרי בדחי וכו' עי"ש שעל כן להיפך כשאחד הולך בפנים זועפות ועצובות הוא ממש כבור ברה"ר, ואדם מועד לעולם כמשארז"ל (ב"ק כו.) ויתחייב בדבר אם לא ישגיח בזה, שעל כן מחויב להראות פנים שוחקות לחבירו ולקבל כל אדם בסבר פנים יפות כמשארז"ל ודפח"ח עכ"ל.

והנה בליקוה"ל (הודאה ה"ו, נ"ד) מבאר שראובן הוא לידה בקדושה בחי' תיקון הברית ובמק"א (הל' תפילה ה"ה ג') מבאר שראובן הוא בחי' דעת יעו"ש ולפי זה אתי שפיר שדייקא ראובן הוא שזכה להנ"ל, להציל את אחיו הצדיק מן הבור דהיינו העצבות ומרה שחורה מאותן המשוקעים בתאוות ממון וא"ש גם הענין של הדודאים נתנו ריח היפך סרחון תאות ממון וכנ"ל, ועל פתחינו כל מגדים - זהו נר חנוכה והיינו עפ"י המובא בליקו"מ (סי' י"ד, י"ב) שגר חנוכה עד שתכלה רגל מן השוק שע"י נר חנוכה יתבטל כל המו"מ מן העולם יעו"ש וכמובן שאז לא יהיה תאות ממון וזוה א"ש הקשר בין ב' הענינים הנ"ל,

ויש להוסיף שר"ת פ'תחינו כ'ל מ'גדים בגימטריא ק"מ רמז על הק"מ קלין שצריכים לעבור עליהם בשלום ולהנצל מהם כמוב"פ, ועי"ז נר חנוכה שנתרבה השלום בעולם כמבואר בסי' י"ד עי"ש נזכה להנצל מתאוות ממון. [וגם א"ש מאחז"ל (שבת כ"ב.) נר חנוכה בשמאל ומזוזה מימין והיינו שע"י מצות מזוזה נזכה לבטל תאות ממון כמוב"פ וממילא נזכה עי"ז לנ"ח כנ"ל ודו"ק היטיב וא"ש בס"ד ויעזור ה' שנוזכר להנצל מתאוה הנ"ל ונזכה לעשירות דקדושה ולאנפין נהירין ולחיים ולשמחה ולביאת גוא"צ במהרה דידן אכ"ר.

ומקבלין דין מן דין

מכתבים בעניני עבודת ה', לקבל את הנקודות שיש בחברנו

בס"ד

ליל שלישי חיי שרה תשע"ג

לאהובי, ר' ... הי"ו.

לפעמים אני ממש מתגעגע אליך, לדבר ולבלות איתך בעבודת ה'. כי אתה כלי נפלא לעבודת ה', כידוע לך ולי. ויש בך רצינות ובקשת האמת נפלאה ביותר, מה שלא מצוי כל כך בין בחורי ואברכי דורנו. ולכן, מה טוב ומה נעים היה אילו זכינו להתחזק יחד בעבודת ה', בכתב עכ"פ. אך בינתיים, קשה לי לכתוב אליך, כי אני יודע כלל מה עובר עליך, ומה הם הדיבורים אשר אתה צריך ורוצה לשמוע.

אך זאת אני זוכר - שני דברים שהן אחד: א. שיש לך רצונות חזקים לעבודת ה'. ב. מאידך יש לך מרידות גדולה ממה שאתה רחוק. ואתה מרגיש צער וכאב מהמעברים שעוברים עליך, ומה שאתה הולך ומתקרב. ולכן לעת עתה, אעתיק לך כמה לשונות וציטוטים מדברי רבינו הקדוש ומוהרנ"ת, אשר בהם מגלה לנו רבינו הקדוש ומוהרנ"ת, עד כמה אנחנו צריכים להעריך ולהחשיב את עצם המתנה שה' נותן לנו שעוד כואב לנו ומר לנו.

והרי לך כמה ציטוטים קצרים, מועט המחזיק את המרובה:

זה לשון רבינו הקדוש בליקוטי מוהר"ן (תניינא, סח): "וכבר דיברנו מזה, שכשהאדם מונח למטה לגמרי, ורואה שהוא בדיוטא התחתונה, חס ושלו, רחוק מאד מהשם יתברך - ראוי לו להחיות עצמו בזה בעצמו, היינו כי זהו בעצמו הוא התקרבות, מאחר שרואה שהוא רחוק. כי מקודם היה מרוחק כל כך, עד שלא היה יודע כלל שהוא רחוק. ומאחר שעל כל פנים יודע שהוא רחוק, וזה בעצמו התקרבות, ובה בעצמו ראוי לו להחיות את עצמו ולשוב אל ה'!".

וחזרו הדברים ונשנו בתוספת ביאור, בספר ליקוטי עצות (התחזקות, אות מ). ושם נתבאר גם, שעצם הרגשת הריחוק הוא "חשוב בעיני השם יתברך". וזה לשונו:

"כבר מבואר שאין שום ייאוש בעולם כלל, ובה בעצמו שהוא רואה את עצמו רחוק מאד מהשם יתברך בתכלית הריחוק, בזה בעצמו ראוי לו להחיות את עצמו, מאחר שעל כל פנים הוא יודע שהוא רחוק. כי היה אפשר שיהיה רחוק כל כך עד שלא ידע כלל שהוא רחוק, ומאחר שעל כל פנים הוא יודע גדל ריחוקו, אף על פי שהאמת הוא כן, אף על פי כן זה בעצמו הוא חשוב אצל השם יתברך, מה שהוא על כל פנים יודע ריחוקו! ועל ידי זה בעצמו ראוי לו להחיות את עצמו ולחזק את עצמו בכל מה שיוכל".

ואכן, במכתביו חוזר מוהרנ"ת ומחזק את בנו בנקודה זו כמה וכמה פעמים, ומזכיר לשמוח בעצם הרגשת הריחוק. וכותב לו דיבורים נפלאים אודות ה"אוי לי מיוצרי אוי לי מיצרי", ועד כמה יש לשמוח בעצם הדבר שמרגישים את ה"אוי" האלה... וזה לשונו:

"מכתבך מיום אתמול קבלתי בשעה זאת כמו חצות היום, והיה לי לנחת. ואם אמנם הומה עלי לבי על צערו מענין מה שעובר עלי, אך ידעתי כי אין שום אדם נקי מזה. ואם אמנם לא כל אפין שוין ולא ראי זה כראי זה, אף על פי כן כולן שוין בזה שבהכרח שיעבור עליו בכל יום, הרבה הרבה. ומן הסתם, אם לעתיד יגידו לאדם כל מה שעבר עליו בכל יום כאשר שמענו מזה וכו', בודאי עובר על כל אחד בכל יום הרבה.

ומי שמשים לבו לדקדק בדברי רבותינו זכרונם לברכה שדרשו על פסוק 'וייצר' 'אוי לי מיוצרי אוי לי מיצרי'.

נמצא שעיקר היצר הרע של האדם הוא בבחינה זאת, שיהיה מוכרח לסבול בלבול ומלחמה זאת בכל יום, שהוא 'אוי לי מיוצרי אוי לי מיצרי'. וכך עובר על כל אדם.

ואדרבא, ראוי להחיות את עצמו על כל פנים בזה מה שמרגיש עדיין שתי האוי"ות האלו. כי יש אחד שכבר אינו מרגיש כלל, ואין לבו דוח עליו כלל מכל מה שעובר עליו, וכמו שאמר רבנו זכרנו לברכה בפירוש שראוי להחיות את עצמו בזה בעצמו מה שעל כל פנים מרגיש כאבו וכו', כנדפס בליקוטי תניינא" (מכתב מיום ג' וישלח תקצ"ו).

ובמכתב אחר, מוהרנ"ת מנחם את עצמו בזה שעדיין בנו זועק בקול מר על ריחוקו, ומרעיף עליו דברי חיזוק נפלאים. וזה לשונו:

"ועל אודות העיקר שבכל העיקרים מה שהזכרת במכתבך צעקתך המרה מאד, שעיקר כוונתך על כאב עוונותיך על ידי גודל התגרות הבעל דבר וכו' שמתגרין המחשבות רעות כך מאד שהם עיקר היצרין רעים. הנה, שמעתי צעקתך וידעתי מכאוביך מכבר ומעתה, אם אמנם הומה עלי לבי, מעי מעי אוחילה, כי בכל צרתך לי צר, ומאד גדול צערי ומכאובי.

אך בזה בעצמו אני מנחם ומחיה את עצמי, מה שבנפלאות ה' וחסדיו העצומים, אתה צועק עדיין בקול מר ומרור בזה העולה עד לב השמים! ותדע ותאמין בני חביבי שגם צעקתך ונאקתך במכתבך שומע ומבין ומאזין ומקשיב השם יתברך וצדיקיו האמתיים, וחושבים מחשבות להושיעך.

ומה שמתעכב הישועה, יש בזה דברים נעלמים מאד מאד, כי מאד מאד עמוק מחשבותיו יתברך, ובודאי המניעה מצדנו מה שאין אנו מתעוררים להתגבר על המחשבות רעות כראוי, וגם השם יתברך חפץ ומתאוה לתפלתם של ישראל אפלו של הגרוע שבגרועים, ורוצה שתרכבה להתפלל ולצעק אליו יתברך יותר ויותר וכו'. אבל אף על פי כן גם צעקתך המרה אינה נאבדת כלל. ועתה בני חביבי תתחיל מעתה לפרש לך מחדש התורה על פסוק 'אזמרה לאלקי בעודי', ותתחיל מחדש להרגיל עצמך לילך עמה בכל יום מחדש" (מכתב מיום ה' ראה תר"ד).

ומעתה, ראוי לנו לשנן דיבורים יקרים אלו, ולהכניסם בלבנו, להבין היטב שאין לנו להתעצב על כך שיש לנו עצב של געגועים. רק נחיה ונשמח את עצמנו בזה גופא, מה שהשם יתברך מרחם עלינו שעדיין אנו מרגישים את ריחוקנו ומשתוקקים להתקרב אליו ית'.

ואילו לא היינו מגיעים לעולם הזה, ולברסלב, רק כדי לדעת מהאמת ולכסוף אליה, ולהרגיש את הריחוק שלנו ממנה - דינו! כי כשם שהקדוש ברוך הוא משתעשע מיהודי שיש לו קדושה ושמחה והתלהבות, כן הוא משתעשע מיהודי שיודע האמת שצריך להיות קדוש ושמח, ומרגיש כאב על זה שאינו קדוש ושמח!

על אחת כמה וכמה, שבודאי יש לך המון נקודות של קדושה ושמחה והתלהבות, רק שהם מובלעים ונסתרים בתוך החושך, בבחינת 'שחורה אני ונאווה ... אל תראוני שאני שחרחרת'. ואם כן, ראוי לך לציית לרבינו הקדוש, לחפש את אותם הנקודות של קדושה ושמחה והתלהבות שבודאי נמצאים בך, ולהתמקד בהם, ולדון את עצמך לכף זכות. ואז, מעט מן האור ידחה הרבה מן החושך, ויאריר עליך אור ה', אור הקדושה והשמחה וההתלהבות, וכל טוב סלה.

גב. אנא ממך, ... יקר, קרא את הציטוטים דלעיל מתוך שימת לב, וחזור עליהם כמה וכמה פעמים כפי רצונך ואפשרותך, עד אשר יחלחלו בלבך ויפעלו פעולות נפלאות לטובה. כי כל הסבל והקריירות שלנו נובע מחסרון ידיעת האמת, וכשמחזירים ללב ולמח את דברי האמת והצדק של רבנו הקדוש, משתנה כל התמונה, מתמונה חשוכה וקודרת, לתמונת נופ מהממת...

עד כאן כתבתי מתוך געגועים

מוסרי המעשיות

רמזים ומוסרי השכל היוצאים מסיפורי מעשיות

יחיאל מיכל הלוי הזן

מעשה ט' (המשך)

באוצר היראה אות ט' כותב את המוסר השכל לעבודת השם הנלמד מהתם וז"ל: "התם הוא יודע את ערכו השפל, על כן הוא עוסק במלאכתו מלאכת הקדש ועבודת ה' בתמידות [בתמימות], עד שאין לו פנאי אפילו לקבוע עצמו לסעודה וכיוצא בזה משאר צרכי העולם, רק בתוך שעוסק במלאכתו הוא חוסף ואוכל סעודתו גם כן בדרך עראי וכו'". ואף על פי כן אם רואה שאין עולה האומנות בידו בשלימות, והוא רק בבחינת מנעל של ג' קצוות, ומחמת זה אינו מצפה גם כן לתשלום גמול גדול על עבודתו, מחמת שיודע בעצמו שאינו בשלימות, אך אף על פי כן הוא מתענג מאד מעבודתו, ומרגיש בו נעימות ומתיקות נפלא מאד, ואינו מסתכל כלל על מה שעבודת חברו הוא בשלימות יותר מעבודתו, מאחר שחברו הוא בעל שכל גדול ובעל השגה, ומסתמא יקבל גם כן תשלום גמול יותר על עבודתו, (מה שיש רבים שנחלש דעתם ונפלו מעבודתם, על ידי דברים כאלו שהתקנאו בחבריהם, שראו שמעשיהם ועבודתם עולה בידם בשלמות יותר וכו'). אבל התם הינו העובד ה' בתמימות באמת, הוא אינו מסתכל על זה כלל, כי מה לו אצל חברו, זה מעשה חברו וזה מעשה שלו, והוא שמח בחלקו ומתענג מאד מעבודתו עבודת ה' מה שיש לו רווח מיד ליד, ואחר כל העבודות והיגיעות שלו בתמידות, אם זוכה רק שהשם יתברך יקבל ממנו איזה נחת כל שהוא מאיזה תנועה בעלמא שעושה לשם שמים באמת ובתמימות, בודאי זה יקר מאד מכל הון, וכדאי להתנגע על זה כל ימי חייו, ובודאי גם שכרו לא יקופח, ויפה קורת רוח אחת בעולם הבא" וכו'.

◆◆◆

ואצל העולם היה ללעג, והשיגו תאותם בו, שמצאו ממי להתלוצץ כרצונם, כי היה נדמה למשגע והיו באים בני-אדם, והתחילו בכונה לדבר עמו בשביל להתלוצץ והיה אותו התם אומר: רק בלי ליצנות! ותכף שהשיבו לו בלי ליצנות, קבל דבריהם והתחיל לדבר עמו, כי יותר לא היה רוצה להעמיק לחשב חכמות, שגם זה בעצמו ליצנות, כי היה איש תם. (בסנהדרין (צז). עה"פ "וסר מרע משתולל" אמרי דבי רב שילא כל מי שסר מרע משתולל על הבריות, פירש"י: כל העולם אומרים עליו שומה הוא.

◆◆◆

והיה התם אומר תמיד "רק בלי ליצנות" על ליצנות אמרו חז"ל דברים נוראים מאוד שכת ליצנים אינם מקבלים פני שכינה והמתלוצץ נופל בגיהנום (לא נאריך כאן, ועיין בספר שמי"ל שער התבונה אות י"ג באריכות), והתם התרחק כ"כ מליצנות עד שלא רצה אפי' להעמיק בחכמות שגם זה בעצמו ליצנות כי זה ההיפך מדרכי התמימות והפשיטות של פיו וליבו שוין.

◆◆◆

ועתה נעבור לחכם והחכם היה מלא יסורים תמיד, כי הניח שם שהוא חכם מופלג ואומן ודאקטיר גדול מאד, והיה בא שר אחד, וציוה לו, שיעשה לו טבעת של זהב ועשה לו טבעת נפלא מאד, וחקק שם ציורים בדרכים נפלאים מאד, וחקק שם אילן שהיה נפלא מאד. ובא השר ולא ישר בעיניו כלל הטבעת, והיה לו יסורים גדולים מאד, כי היה יודע בעצמו, שאלו היה הטבעת עם האילן הזה בשפאניא, היה חשוב ונפלא מאד. וכן פעם אחד בא שר גדול והביא אבן טוב יקר שבא ממרחקים, והביא לו עוד אבן טוב עם ציור, וציוה לו, שיצייר כציור הזה על האבן טוב שהביא, וצייר ממש כאותו הציור, רק ששגה בדבר אחד, שלא היה שום אדם מבין על

זה רק הוא לבדו, ובא השר וקיבל האבן טוב וישר בעיניו, והיה לו להחכם הזה יסורים גדולים מן השגיאה: "הלא עד היכן מגיע חכמתי, ועתה יזדמן לי שגיאה!" וגם בענין הדאקטירי היה לו יסורים; כשהיה בא לחולה, והיה נותן לו רפואה, שהיה יודע בברור, שאם ילך לו להחולה לחיים, בודאי מחוייב בברור להתרפאות מזה, כי היא רפואה נפלאה מאד, ואחר כך מת החולה, והיו אומרים העולם, שמת על ידו והיה לו יסורים גדולים מזה. וכן לפעמים נתן רפואה לחולה ונתרפא, והיו אומרים העולם מקרה הוא, והיה מלא יסורים תמיד, וכן היה צריך למלבוש וקרא החייט ויגע עמו, עד שלמדו לעשות המלבוש כרצונו, כמו שהיה יודע, וכיוון החיט ועשה המלבוש כרצונו, רק כנף אחד (שקורין לעפיל) שגה בו, ולא כיוונו יפה והיה מצטער מאד, כי היה יודע בעצמו אף שבכאן הוא יפה כי אינם מבינים על זה, אבל אם הייתי בשפאניא עם הלעפיל הזה, הייתי לשחוק. כמו שכתבנו במאמרים הקודמים שהחכם היה כל חייו וכלל ההישגים שלו בשביל הכבוד הגאווה וההתפארות, ע"כ כאשר חסר לו קצת מזה או כאשר הוא בעצמו יודע שבמקום אחר לא היה מקבל את הכבוד הראוי כבר לא שוה לו כמו המן שאמר "וכל זה איננו שוה לי", וזה ממש מדויק בלשון, איך שבטבעת הראשונה היה לו מרירות כי אילו היתה בספרד היתה חשובה מאד, ובטבעת השניה הוא בעצמו יש לו בזיון מעצמו, כי הוא כ"כ גבה לב וחושב לעצמו הלוא עד היכן מגיע חכמתי ועתה יזדמן לי שגיאה, וזה כל הפגם שנפל לכוחי ועוצם ידי ושכח כי השי"ת הוא הנותן לך כח לעשות חיל.

ורביה"ק מביא כאן כמה דוגמאות של יסורים שהיו לו אחת שונה מחברתה ונדבר מזה בקצרה: בטבעת הראשונה הוא לעצמו ידע בברור שאם היתה הטבעת הזו בספרד (מקום החכמים הגדולים) היה חשוב ונפלא מאד, א"כ הצער שלו הוא שאע"פ שכאן אין מבינים בעיני יופי עם כל זה הוא מלא צער מזה. בטבעת השניה הצער שלו מעצמו שלא מתאים לפי גאוותו שהוא החכם הגדול יזדמן לו שגיאה, אפילו שישום אדם אינו מבין על זה הוא מתייסר ומצטער ומתבייש מעצמו, וכן עם החולים שהיו העולם מרננים ההיפך מהאמת גם איכפת לו, אע"פ שהוא יודע האמת עם כל זה יש לו צער מזה שהעולם טועין בו בשקר, כי אע"פ שיודע שהוא נתן את הרפואה הטובה ביותר לחולה שמת וגם השני זה נתרפא על ידו, עכ"ז אם העולם אינו מכיר בזה הוא מלא צער ויסורים מזה. וכן במלבוש שהחייט שגה בכנף אחד היה מצטער, אף שבכאן הוא יפה, אבל אם הייתי בספרד הייתי לשחוק, הרי הוא לא תפר את הבגד רק החייט, דהיינו אפי' שהוא לא עשה שום מעשה רק הוא לובש לבוש שבמקום אחר יצחקו ממנו ע"כ היה מצטער מאד.

◆◆◆

"והתם היה רץ ובא בכל פעם אצל החכם בשמחה ומצאו שהיה מיצר ודואג ומלא יסורים ושאלו הלוא חכם ועשיר כמוןך על מה יש לך יסורים תמיד ואני רק מלא בשמחה תמיד" התם אינו יכול להבין את יסורי החכם כי האמת שאי אפשר להבינם

◆◆◆

ענה התם ואמר להחכם: מי יתן, שתבוא אתה על מדרגה שלי! השיב החכם ואמר: זה אפשר להיות, שאני אבוא על שלך, שינטל ממני השכל, חס ושלוש, או אחיה חולה, חס ושלוש, ואהיה נעשה משגע, כי הלא מה אתה? איש משגע! אבל שאתה תבוא על שלי, זה אי אפשר בשום אופן, שתהיה אתה חכם כמוני השיב התם: אצל השם יתברך הכל אפשר, ויכול להיות כהרף עין, שאני אבוא על שלך.

שוב אנו רואים את גודל האמונה של התם שידע שהכל מאת ה' וע"כ הוא גם מלא שמחה תמיד, ומאידך החכם המסכן שחכמתו בזויה, שאינו יודע איך לשמוח עצמו עם כל מה שיש לו וכל זה מגאותו.

יה"ר שנוכח לילך בדרך התם הק' תמיד אמן.

נחרב האהל, מעולם לא העלה איש ספק בדבר עד לשנים האחרונות ממש. אמנם היו מתי מעט שטענו כי יש הסטה של חצי מטר לכאן או לכאן, אבל אף אחד לא טען כי הציון אינו כלל על מקומו.

לבד מכל אותם זקני אנ"ש ז"ל שכבר אינם איתנו היום, והעידו על הדבר תמיד במשך כל שנות חייהם (כדלהלן), עוד היום הזה חיים אתנו כמה וכמה יהודים זקנים הזוכרים עדיין את האהל בתפארתו, את הקלוזי שוקק חיים ואת העובדים שצעדו מתוך כיסופים במורד ההר מהקלוזי אל הציון הקדוש. ביניהם ניתן לציין את רבי נחמן ירוסלבסקי, ר' יעקב גלנט והרבנית גלבך שיחיו ועוד. תוך כדי כתיבת המאמר עליתי במיוחד לביתו של הרה"ח הוותיק רבי נחמן ירוסלבסקי שליט"א (כשאני מקיים אצלו מצוות בקור חולים לאחר שנשברה רגלו בתאונה), הוא תיאר לפני כיצד היה נראה הקלוזי, היכן היה ביתו של רבי מתתיהו הכהן ברזסקי הי"ד ושאר העובדים מאנ"ש, הוא זוכר היטב את הציון הנשקף מהקלוזי, והוא אינו מסוגל להבין כיצד אפשר להטיל ספק בדבר, הוא היה אז, והוא נמצא גם היום מידי שנה בשנה בקיבוץ הקדוש בראש השנה באומן, "דאס איז דער פלאץ!" הוא אומר בוודאות גמורה ומתוך פליאה על עצם השאלה. לדידו הדבר דומה כאילו יש משהו הטוען שברסלב'ר שול במאה שערים אינו בדיוק על מקומו שהיה לפני כחמישים שנה...

חזקה שנשתרשה בכלל ישראל יש לה כח גדול כל כך עד שחז"ל אמרו (קידושין פ.) "סוקלין ושורפין על החזקות", זאת אומרת שלפעמים אפשר לחייב מיתה בבית דין רק על סמך חזקה!!! (כך שמעתי מפי הרה"ח ר' אליעזר חשין שליט"א בנוגע לסוגיא דידן). כמו כן ידועים דבריו החריפים והנוראים של המהר"ל דיסקין נגד אותם המערערים על מקום קבורתם של גדולי ישראל שהוחזקו אצל כלל ישראל. ואם כך אין שום צורך בהוכחות כל

רביה"ק עד היום הזה. מעולם לא פסקה החזקה משום שאף פעם לא פסקו מלהגיע למקום, גם בשנים הקשות ביותר. (ראה בספר "אומן כך נפרצה הדרך" אודות הקיבוצים שהתקיימו במחתרת). גם בשבעים שנה האחרונות מאז

סוקלין ושורפין על החזקות

לפני הראיות וההוכחות השונות, צריך להקדים ולומר כי בעצם אין אנו צריכים לבדוק בכלל האם יש ספק בדבר המיקום של הציון, לאחר שהדבר הוחזק בוודאות וברציפות מאז פטירת

ציון המצויינת

ציון רבינו הקדוש, המקום המוכן לו מששת ימי בראשית, המקום בו רבבות אלפי ישראל מתקרבים לאביהם שבשמים מתוך תשובה והתעוררות, המקום שמשמש מושא לגעגועים אין סופיים של חסידי ברסלב שאינם יודעים שבעה ומנצלים כל הזדמנות וכל אפשרות להגיע למקום שוב ושוב ולזכות לתיקון השלם. בעוונותינו הרבים נחרב אהל הציון בשנות הזעם, הגרמנים הארורים ימח-שם פוצצו את המקום וכמעט שלא השאירו שם וזכר לבית החיים העתיק ששימש מאות בשנים את יהודי העיר. בשנים שלאחר מכן הורע המצב עוד יותר כאשר נבנו בתים על פני השטח, ורק בסייעתא דשמיא מיוחדת, כאשר נרחיב להלן, נשמר מקום הציון הקדוש ונשאר בשלימותו. עד היום נמנעתי מלעסוק בפומבי בסוגיא זו, למרות שהדברים ברורים ופשוטים ללא כל ספק, שכן עצם העיסוק בנושא יכול לעורר חשש בלב המעיין אולי בכל זאת יש איזה שהוא ספק האם המקום הידוע כיום הוא הנכון. אולם היות ולאחרונה 'בארזים נפלה שלהבת', אנשים מסויימים שכל תכליתם ומטרתם להרוס ולקלקל החליטו להפיץ שמועות כי "התברר" שהציון אינו על מקומו הנכון, ולדאבוננו מעשה שטן גרם שישנם כמה וכמה מאנ"ש שהתבלבלו מדבריהם והתקרא אצלם כל ההתעוררות והחיות בציון רבינו. אי לכך ציוו עלי במפורש זקני וחשובי אנ"ש להעלות את הדברים על פני הכתב, ואקוה שבזאת יסכרו פי דוברי שקר ולהעביר מן העולם את הבלבולים בענין זה. בהזדמנות זו הנני להודיע כי חלק הארי של המפות והצילומים הומצאו לידי ע"י חברי מערכת "אוצרות" לצורך המאמר שערכתי בס"ד על הבית החיים בגליון אוצרות ראש השנה תש"ע ותשואות חן חן להם.

המפות המוכיחות כי הרחובות

שנת תרל"ב

שנת תר"ד

שנת ת"ר

גבולות בית החיים לא השתנו

הטענה הראשונה והעיקרית היא, היות ובית החיים העתיק בו קבור רבינו הקדוש, נחרב עד היסוד, בנינים רבי קומות נבנו בשטחו, בוודאי השתנו גבולותיו ואם כך יש לבדוק היכן הם הגבולות האמיתיים ולפי זה לקבוע היכן ציון רבינו.

ובכן, הדרך היחידה לברר את הדבר מבחינה מקצועית היא ע"י מפות ישנות, צילומי אוויר מהשנים ההם או תצלומים בשטח. בראשונה נעסוק לגבי המפות וצילומי האוויר, ולאחר מכן נרחיב אודות שני התצלומים היחידים ששרדו.

המפות העתיקות הנמצאים תחת ידינו מוכיחים ללא ספק כי עוד לפני 170 שנה לפחות כבר היו מסביב לבית החיים בדיוק אותם רחובות הנמצאים כיום. החידוש במפות וצילומים אלו הוא, כי רחובות העיר דהיום, פושקינה בילנסקי ופירוסקה, כבר היו קיימים במקומם ובשמותיהם, עוד לפני שהגויים חיללו את בית החיים והקימו את המבנים בשטחו. בחלק מהמפות אף קיים סימון מיוחד כי מדובר בבית קברות יהודי. אמנם באף אחת מהמפות לא מופיע אהל הציון עצמו, לכן אפשר לקבוע על פיהם רק את גבולות בית החיים.

כמו כן מצוי בידינו צילום אוויר שבוצע בעיצומה של מלחמת העולם השנייה בשנת תש"ד, לאחר הפצצת השטח בידי הגרמנים ימ"ש. בצילום זה בולט שטח בית החיים בצבעו הבהיר ביחס לשאר חלקי העיר הבנויים והמיוערים. רואים בו ברור את רחוב פושקינה החל מהעליה החדה למטה עד להמשכו, רחוב פירוסקה מתעגל בצד ימין בדיוק כפי שהוא כיום, וכן בולט שטח השוק העירוני בצד השמאלי.

אדם מן השורה אינו מסוגל בדרך כלל לזהות מיקום בצילומי אוויר עתיקים, אי לכך הבאתי כאן את הצילום כאשר לשמאלו צילום אוויר עדכני שנעשה לאחרונה, כאשר צבעתי קווים על גבי הכבישים בצילום האוויר העדכני, ועשיתי במחשב פעולה פשוטה של "העתק-הדבק" של הקווים על גבי צילום האוויר הישן, תוך הקפדה שלא להזיזם ממקומם אף לא מעלה ומטה. והתוצאה היא הפלא ופלא, הכבישים עומדים בדיוק על מקומם, והכי חשוב, הצבע הבהיר של בית החיים מופיע אך ורק בתוך המשבצת שבין הרחובות הנ"ל.

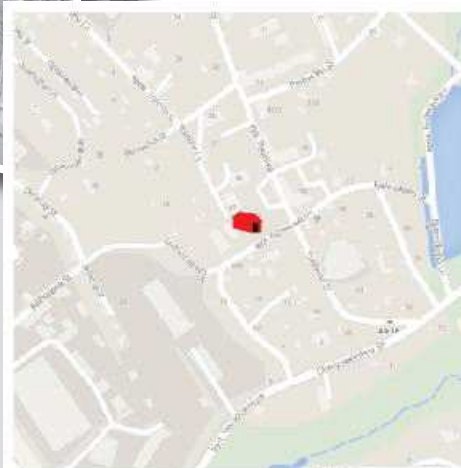
שהם, אלא כדי "לסבר את האוזן" וכדי להוציא מלבם של המערערים והמתבלבלים, אכתוב כמה וכמה ראיות מוכחות שלעניות דעתי אינם משאירים שום בדל של ספק בדבר.

לא אתאפק מלכתוב את העולה על לבי, כי אחד הדברים שעוררו אותי לאחרונה לכתוב על הנושא, היות וראיתי כי ישנם המנצלים את הטלת הספק בכדי למנוע מאנשים תמימים מלנסוע לאומן. בדידי הוי עובדא באחד מקרובי משפחתי שאינו נמנה על חסידי ברסלב, שהחליט לנסוע לאומן. בדרכו לשדה התעופה, כשהוא מרוגש כולו וכוסף ומתגעגע לרגע שיגיע למקום הקדוש הזה, שוחח עם בנו הנחשב ל"ידען" גדול בכל תחומי החיים, לפני סיום השיחה טרח הבן להגיד לו "אבל אתה יודע כי הציון אינו במקום הנכון..." מיותר לציין איזה שברון לב נגרם לאותו קרוב, ההתעוררות והרגשי הקדושה נפגמו, ספק בגימטריא עמלק, כי אין כמו הספק בכדי לקרר ולצנן כל התלהבות דקדושה.

כמו כן זכורני לפני 150 שנה, כאשר למדתי באיזה כולל שהתנהל ע"י אחד מזקני ירושלים ז"ל, כשנפרדתי ממנו בערב ראש השנה לפני הנסיעה לאומן, אמר לי "בוודאות" כי "למיטב ידיעתו" הציון נמצא בהר אחר לגמרי, ולא באותו רחוב שהוא נמצא כיום... בשעתו נפלו עלי הדברים כרעם ביום בהיר, ועבר זמן רב עד שהבלבולים עזבו אותי, וכל זאת למרות שאותו יהודי אף פעם בחייו לא היה באומן, וכל מטרתו בהטלת הספק היה רק כדי לקרר אותי!!!

כולי תקווה שהתחקיר הנוכחי יעזור במעט לסתום אחת ולתמיד את אותם המעלים את הספק הזה שוב ושוב, שכן הם מנצלים את חוסר הידע השורר בקהל, כשהם משתמשים בעלילה נוראה כאילו כל הקביעה שעל פיה קבעו את מקום הציון נובע מחלום הלילה שרבינו נגלה למאן דהוא והראה לו את מקום הציון. להלן נרחיב בדבר ונביא ממקור ראשון את סיפור המעשה נוראה כיצד מסלפים עובדות למען המטרה הנפשעת. (ומי יודע אם אין הם חשודים לזייף מפות וצילומים ואכמ"ל).

לא השתנו מלפני 170 שנה

שנת תשע"ד

שנת תרס"ג

שנת תרס"א

לקדושים
אשר
בארץ

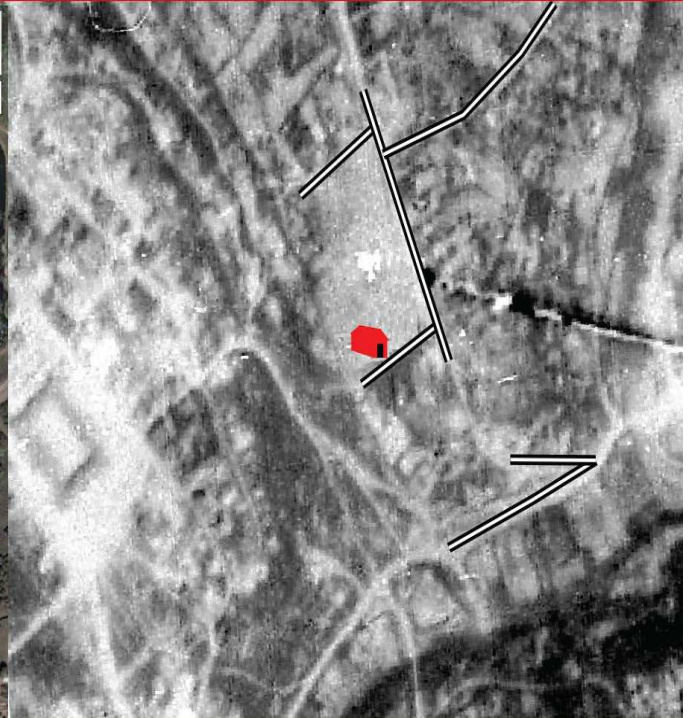
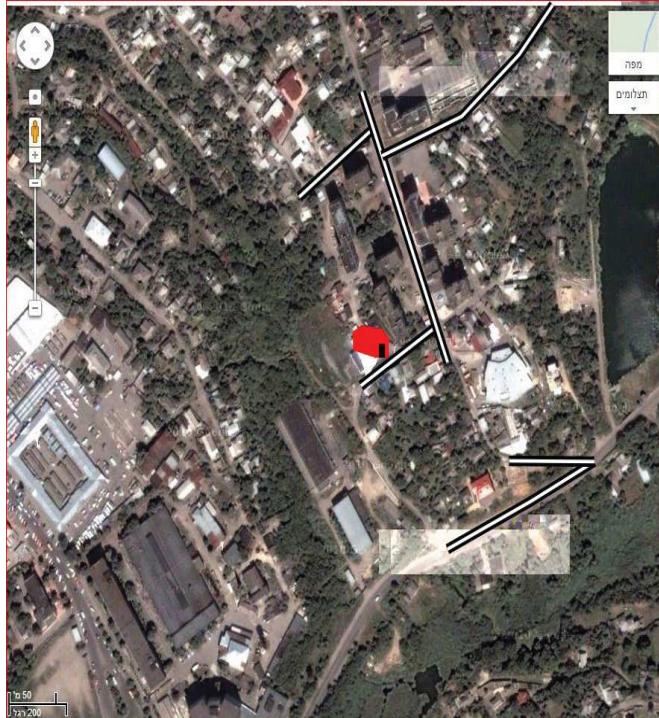
ניתן לבדוק זאת באמצעות הצבת סרגל על גבי הצילום, ולראות כיצד אין שום שינוי בין שני צילומי האויר, מה שמוכיח מעל כל ספק כי אין שום שינוי בשטחו של בית העלמין העומד בדיוק על מקומו. אני משער שיהיו רבים שלא יבינו על בוריים כיצד 'לקרוא' את המפות

הדבר בחלום הלילה. וזה לשונו של רבי מיכל: [הסוגריים המרובעות הם הוספות המתרגם ר' נתן אנשין]

"תוך כדי ישיבה בסעודה (בראש השנה באומן תשי"ג), אני שואל את ר' זאוויל: "מנין לך שהמקום שעליו אנו משתטחים הוא בדיוק

למצוא אותו (גם אם לא היה מוצא אותו, היתה יכול להיות טעות של 30 או 40 סנטימטרים בלבד). בכה מאד וזעק: "רבי! רבי! אייבם?" היה זה לפנות ערב. בלילה ראה, עומד על גבי את הרבי לבוש בלבוש יפה, רבי, אתם הצינו. שאל אותו בזו הלשון:

מתכוננים ללכת ענה לו הרבי: "לא! לא! אני נשאר כאן! תמיד ביניכם!" "בבוקר חזר ר' זאוויל למוקד, שוב חפר עד שהצליח למצוא את העמודים באדמה, הציב מיד את סוף החלון השני במקום בו

השוואה בין צילומי האויר המוכיחים כי רחוב בילינסקי נשאר בדיוק על מקומו ותוחם את בית החיים

נמצא העמוד [הימני]

בראש הצינו, שהוא העיקר, כך שהצינו נמצא מהסוף של החלון השני, צמוד ליסוד של הבית, וממשיך [לכיוון הכניסה מרחוב בילינסקי] לאורך 2 מטרים ברוחב 80 ס"מ

למותר לכתוב כמה נאמן עלינו רבי מיכל בתמימותו ופשיטותו כרצון רבינו הקדוש, אין שום ספק שהוא כתב את הדברים בדיוק כפי ששמע מר' זאוויל. החלום המדובר היה איפוא רק חיזוק נפלא לעובדות בשטח, ושימשיך בנסיגות למצוא את העמוד החסר, ואכן, למחרת בבוקר נמצא העמוד והוכח במדויק היכן היה האהל שעל ציון רבינו ועל פי העמודים (ולא ע"פ החלום) קבע את החלון השני בבית שיהיה מעל הצינו לסימן ולהיכר לדורות.

התמונה העתיקה

(בכדי להבין את האמור בקטע זה - חובה להתבונן בתצלומים המצורפים) שני תצלומים יחידים ומפורסמים שרדו מצינו רבינו. האחת היא התמונה בה נראה רבי אלטר טפליקר יושב בפתח האהל. מתמונה זו אי אפשר להוכיח שום דבר, היות והיא צולמה ממורד ההר לכיון מעלה ואין שום רקע או מבנים בסביבה היכולים לעזור לנו בקביעת המקום. התצלום היחיד שניתן לנתחו ולבדקו היטב, היא התמונה שהתפרסמה ע"י החסיד ר' נתן ברסקי בתקופה שלאחר מלחמת העולם הראשונה, בה נראים כמה עשרות מאנ"ש עומדים מסביב לאהל ומתפללים.

מקום ציונו של הרבי? ומי בנה את הבית שהצינו נמצא מתחת לחלונותיו? "סיפר ר' זאוויל: בשנת תש"ו הסתיימה המלחמה והצינו היה חרב, נשארה רק שיכבת הבטון על האדמה, שאורכה בערך 2 מטרים, ורוחבה בערך 80 ס"מ. עוביה - בערך 35 ס"מ. הבטון היה סדוק ומחולק לחתיכות (כשר) יצחק גלבך היה [בתש"א] באומן, היה המצב (כזה). בתש"ז הודיעה עיריית אומן כי היא מוכרת שטחים לבניית דירות על שטח בית העלמין שבו נמצא הצינו. כל הקברים שהיו כאן בעבר כבר שקועים באדמה. הגישר ר' זאוויל בקשה לרכישת שטח כדי לבנות בית, השיבו לו שאינו יכול לקבל רשיון, משום שזה ניתן רק לתושבי אומן. הגיש בקשה על שמו של גר צדק אחד, מיכל שמו, שחי באומן, והתחילו לבנות בית סמוך לצינו.

"התוכנית היתה, שמקום הצינו ישאר קיים מתחת חלונות הבית, כפי שזה עכשיו [עד שנות התש"ן], כדי שלא יתאפשר לבנות שום דבר אחר על מקום הצינו. את שטח הצינו כיסו בשכבת בטון חדשה, כך שאיש לא ירגיש שכאן נמצא קבר, כשהסימונים למיקום המדויק של הצינו הם עמודי העץ שהיו בעבר בארבע פינות האוהל. מעל השטח היו העמודים שבורים, אבל החלקים שבאדמה נשארו.

"מעל העמוד [הימני] שעליו היה ראש הצינו, היה אמור להיות סוף החלון השני. חפר ר' זאוויל וחפש את העמוד, אך לא היה יכול

והצילומים, אולם מי שמבין קצת בגיאוגרפיה יבין מיד את

הדבר לאשורו. לאור כל זאת, וכן כתוצאה מגביית עדויות שונות במשך עשרות השנים האחרונות, הן מפי יהודי אומן והן מפי הגויים תושבי הסביבה, ניתן לקבוע כדלהלן: שטח בית הקברות הוא בכל המשבצת מכר פושקינה בדרום (כולל הככר עצמה עד לכביש), עד רחוב פירוסקה בצפון. גבולות בית העלמין הינם, ללא ספק, הרחובות עצמם התוחמים את המקום: מצד דרום - רחוב בילינסקי, מצפון - רחוב פירוסקה, ממזרח - רחוב פושקינה, ובמערב - במורד ההר עד לנחל השוכן בעמק, בפניה הצפון-מערבית (כיום פירוסקה 2-4) ישנם בתי מגורים הנראים עוד בצילום אויר בשנת תש"ד, ולאור זאת הם אינם נכללים בשטח בית החיים וכך גם העידו גויי הסביבה. יש לציין כי חפירות בניה שנעשו בפניה זאת לאחרונה הוכיחו שוב כי הוא נקי לגמרי מעצמות וקברים.

מי קבע את מקום הצינו?

כעת נעבור לסוגיא המרכזית, להוכיח מעל כל ספק בעז"ה שהצינו עומד בדיוק נמרץ על מקומו הנכון. בתחילה נביא העתקה מכתב ידו של הרה"ח ר' יחיאל מיכל דורפמן זצ"ל (מתורגם מאידיש) שהעלה את הדברים על גבי הכתב ביום י"ח תמוז תשמ"ט, ממנו נבין כיצד נקבע הדבר לאחר החורבן, ובדרך אגב נבין גם מדוע אין כל שחר בטענה כאילו 'התגלה'

כיום ניתן לומר כי בהשגחה פרטית מופלאה נעמד הצלם בדיוק במקום כזה, שכיום מעניק

לציון עד לקומה 6 שמשם אפשר לראות גם את הגג המיוחד של מבנה הציון המכוון בדיוק

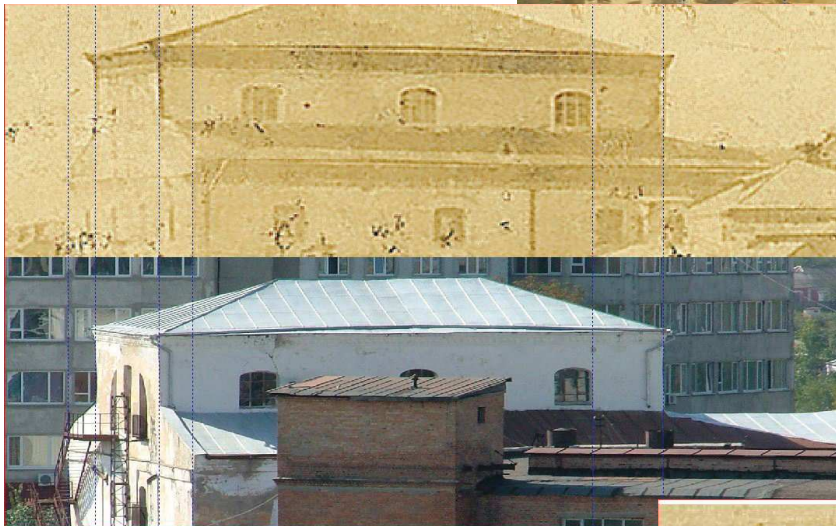

ההשוואה המדויקת בין התמונה העתיקה עם המצב היום

לנו הוכחה ברורה על מקום הציון הקדוש. ואסביר את הדברים: בתמונה זו נראה הציון כשברקע הרובע היהודי של העיר אומן, בצד ימין בולט הקלוז' של חסידי ברסלב ובצד שמאל בית הכנסת המרכזי של יהודי אומן שכפי ששמעתי כונה "דער טאלנער קלוז' (אולם אין הוכחה שזה היה באמת שייך לחסידי טולנא). שני מבנים אלו הם המבנים היחידים הקיימים ונראים כאז גם כיום הזה, אי לכך השקעתי שעות רבות של ניסויים בכדי לשחזר

מעל הציון עצמו, וגם את הקלוז' הברסלבאי ואת בית הכנסת המרכזי משמאל. גם בתמונות

ששת חלונותיו (להלן נכתוב אודות החלונות הנוספים משמאל), ומימינו נראה גם שער מרובע כזה, כאילו הוא המשך של החלונות וקיר הקלוז'. אולם המציאות בשטח אינו כפי שנראה בתמונה, אלא השער הזה הוא השער של הפאליש והוא נכנס פנימה יותר במרחק של כחצי מרחב בנין הקלוז'. כלומר: השער נמצא ב'נישה' העמוקה לפחות 5 מטר פנימה. אם כך כיצד נראה השער כאילו הוא המשך מאותו קו של הבנין? התשובה פשוטה בתכלית, הצלם עמד בהר ממול, ממש מול הפינה הימנית של הקלוז', מה שגרם שלא יראו את הקיר הימני של הקלוז' כלל, וכן הפינה של קיר הקלוז' לא תסתיר את הכניסה לפאליש. אילו היה עומד הצלם כמה מטרים ימינה היה בהכרח מתגלה הקיר הימני של הקלוז' ומפסיק בין החלונות לבין השער, ואילו היה עומד הצלם כמה מטרים שמאלה היתה הפינה הימנית של קיר הקלוז' מסתירה לפחות חלק מקיר הפאליש והשער. (בעיון מדוקדק נראה כי אכן מוסתרים כעשרים ס"מ בערך מהצד השמאלי של קיר

השוואת בית הכנסת העתיק כל תוי הבנין מתאימים לזוית המתקבלת

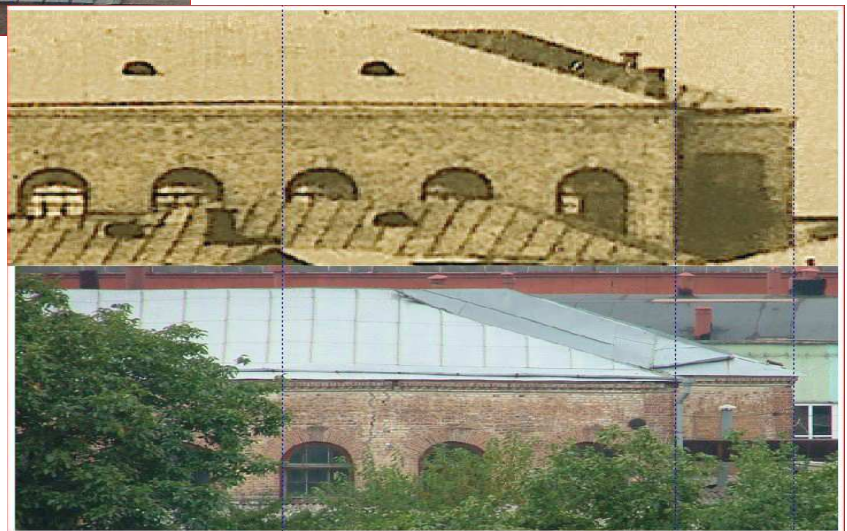
הפאליש).

כאשר אנו מתבוננים בתמונה שעשיתי בס"ד, רואים את הקלוז' בדיוק באותו מצב, החלונות והפאליש, כאשר בקיר הפאליש עדיין בולט סימן של שער נסתר בדיוק באותם קוים שנראים בתמונה הישנה. (גם כאן אפשר לראות כי הפינה מסתירה כעשרים ס"מ בערך מהצד השמאלי של קיר הפאליש) הדבר מוכיח מעל כל ספק כי התמונה נעשתה בדיוק היכן שעמד הצלם. כעת לא נותר לנו אלא להתבונן היכן הציון נראה בתמונה אז והיכן הוא נראה בתמונה העדכנית, ושוב, הפלא ופלא, ה"שפיץ" שנבנה בשעתו ע"י הוועד העולמי מעל הציון, נראה בדיוק באותו מקום שבו נראה האהל בתמונה הישנה!!!

כמו כן כאשר אנו משווים בין התמונות של בית הכנסת המרכזי, אנו רואים את אותו יחס בין הקיר השמאלי לבין הקיר ממול, דהיינו אילו היתה התמונה נעשית בהסטה של כמה

תקריב את המבנים הללו ולאחר שחזרתי בהיתחלת לנתח את הצילומים. כב ראשית הדבר כי ניתן לומר כי ב"ההמשימה הצליחה והתצלום

שהושג הינו ממש באותה זווית שעמד הצלם, אם כי בגובה של 6 קומות מהמקום המקורי. ההוכחה החותכת לגבי מיקום הציון היא אודות לחדר הכניסה "הפאליש" שעמד מימין לקלוז'. בתמונה הישנה נראה הקלוז' עם

השוואת בית הכנסת העתיק כל תוי הבנין מתאימים לזוית המתקבלת

את התמונה גם היום, וכך לנסות ולראות האם הציון כיום עומד בדיוק בזווית כפי שנראה באותה תמונה. בס"ד הצלחתי לאתר ולשחזר היכן בדיוק עמד הצלם כאשר צילם בשעתו את התמונה, לצורך כך עליתי על הבנין הסמוך

מטרים, היה שטח הקיר השמאלי בתמונה צריך להתרחב יותר (אילו עמד שמאלה יותר) או להיות צר יותר (אילו עמד ימינה יותר). ולתוספת הסבר: אילו יתעקש מישהו שהציון נמצא כמה מטרים שמאלה, אין לו שום אפשרות ליישב מדוע בתמונה הישנה מצליחים לראות את כל השער של הפאליש, הרי הוא היה צריך להיות מוסתר בחלקו הגדול ע"י הפינה הימנית של הקלויז. וכן בשאר ההשוואות שעשיתי בין התמונות שכולם מתיישבות אך ורק אם הציון עומד כיום בדיוק על מקומו דאז. (השינויים היחידים הנראים בכל זאת בין התמונות נובעות אך ורק מחמת הצילום מגובה של קומה 6 ודו"ק). ואקוה שהתמונות המצורפות, בצירוף הסימונים שערכתי בהם, 'יסבירו' יותר מהדברים שכתבתי.

שמועות פורחות

ישנם כאלה המפריחים שמועות כאילו היו מזקני אנ"ש שטענו כי הציון היה היכן שכיום הכניסה לציון בסמוך ממש לרח' בילינסקי. ישנם מהם אף המעזים לצטט את שמו של הרה"ח הישיש רבי נחמן קנלסקי-רוסישער ז"ל, כאילו הוא זה שאמר כך. מעניין ששמועה זו נפוצה אך ורק לאחר הסתלקותו, משום שכנראה ידעו המפיצים שר' נחמן עצמו הרי יוכיחם על פניהם על השקר החצוף הזה. וזאת בשעה שידוע ומפורסם לכל עוצם מסירות נפשו להגיע לציון רביה"ק אף בשנים הקשות כאשר עבדו היתה סכנת

חיים אילו היו מגלים את זהותו האמיתית, ומעולם לא פקפק במיקום הציונה"ק. בס"ד ממש בעת כתיבת השורות שמעתי מהאברך הנלבב ר' שמואל (בר"י) אנשין הי"ו כי פעמיים שאל את ר' נחמן עצמו האם הציון בדיוק במקום, והוא ענה לו בשני הפעמים בדיוק בלשון הזה: **"א פערטל מטר אויף דא, א פערטל אויף דא, אבער דא איז דער ציון..."** כלומר אם מישהו מתעקש שמא זה לא בדיוק במקום, הכי הרבה שאפשר להגיד זה רבע מטר לכאן או רבע מטר לכאן, אבל בהחלט שהציון נמצא בדיוק במקום. (ואכן בבניית המצבה החדשה שמו לב גם לחשש רחוק זה ועשו מצבה גדולה וארוכה). אבל בשום אופן לא אמר "כאילו" את המיוחס אליו שלא בצדק וזו הוצאת שם רע על המתים. יתכן שהיו זקנים אחרים (ולא ידוע לנו עדות מהימנה כזאת) שחשבו שהציון קצת יותר דרומה, כי כשצעדו ברחוב בילינסקי בכניסה לציון ראו את הקלויז ממול עיניהם והם הרי זוכרים שהקלויז היה בדיוק ממול הציון... אבל כנראה שהם לא לקחו בחשבון שהקלויז הוכפל בשטחו ע"י הרוסים, דהיינו שנוספו עוד כמה חלונות בצד השמאלי, (מקרוב רואים שינוי גדול בסגנון החלונות), ורק החלק הימני של הקלויז, שהוא באמת מול הציון, הוא זה הקלויז הישן שהם זוכרים. אולי זה גרם לאותם זקנים (אם היו בכלל כאלו) שיחשבו קצת על זה, אבל המבינים שביניהם ידעו על התוספת וידעו היטב כי אין בכך כלום. האמת היא שאת השמועה הפורחת הזו,

כאילו נמצא הציון סמוך ממש לרח' בילינסקי אפשר להפריך בקלות באמצעות התמונה של ר' נתן ברסקי. אכן בתמונה אי אפשר למדוד מרחק בין הציון לבין הביתן משמאל, (שהוא כנראה על גבול בית החיים), אבל על פי סדר עמידת המתפללים בתמונה ניתן לשער שנדרשו לפחות כשלושים פסיעות מהאהל עד לביתן, שהוא בערך המרחק האווירי כיום בין הציון לרח' בילינסקי. אבל בשום אופן לא שייך שמוש משמאל לציון כבר עבר הרחוב (שכאמור בתחילת המאמר הוכח מעל כל ספק שהוא באותו תוואי שהיה בשנים ההם).

הרגשה של ברסלב'ר חסיד

לסיום אביא כיצד התייחס הרה"ח ר' נתן צבי קעניג זצ"ל אודות שאלה זו. היה זה בעת הכנת המאמר כשהתייעצתי עם הרה"ח ר' שמואל משה קרמר שליט"א סיפר לי כי בפעם הראשונה שהגיע לציון היה זה ביחד עם (להבדיל בין חיים לחיים) רבי נתן צבי. רבי נתן צבי העיד אחר כך על עצמו שמעולם לא רק ניגש למקום הציון, הוא הרגיש התעוררות נוראה שלא מעלמא הדין, הרגשה כזו שאינה ניתנת כלל להשיגה בדרך הטבע - כפי עדותו.

כאשר סיפר רבי נתן צבי על הרגשתו זאת, הפטיר ואמר לרבי משה שיבדלחט"א: **"בעת אני לא צריך שום הוכחה ועדות שאכן כאן בדיוק הוא מקום הציון" - - -**

<<< המשך

מוסר או הנהגות למעשה וכמו שכתבנו למעלה כי א"כ תלמד רק קיצושו"ע בלי להוסיף על זה את גילוי החסידות ותורות רביה"ק המגלים סודות התורה ורזי מצוותיה.

ונביא משל כמו אחד שאף פעם לא ראה מגדל רב קומות ואמרו לו על איזה מגדל שהוא יותר גבוה מכל הדורות והוא חושב שהבנין הגבוה ביותר הוא לכל היותר בן ג' וד' קומות וזהו המגדל שמדברים ממנו כ"כ, ויהי היום וראה שיש בנינים בני י' קומות ויותר ואז נפתח שכלו והבין שבנין שמדברים כ"כ מגדולתו הוא מסתמא גבוה יותר ויותר, כו הדבר ממש לענינו כי אחד שמורגל שהיראה הוא היראה שדיברו ממנו בחידר או בשיבה חושב שרבינו מדבר מיראת העונש כזו ולזה הוא משתוקק אבל יעויין בדרך חסידים להרה"ק מטשערין ויראה מהו היראה האמיתית שזה יראת הרוממות וכו' אזי ידע ויאמין שרבינו מדבר מיראה גבוה מאוד ממה שחשב עד היום, ויתעמק בתורה ויראה שרבינו מדבר מיראה שלא מוזכר בשאר ספרים "יראה שרוצה לגלות יראה כזו שעדיין לא היה" (חיי"מ) ואז אמונתו ברבינו יגדל. דוק והבן היטיב.

לכן כתבי האריז"ל ותלמידיו וכן ספרי הבעש"ט ותלמידיו (מהדור שלפני רבינו) מועילים מאוד בשביל זה כי רבינו סמך עצמו על המעיין שידוע ממושגים אלו, ואל תאמר א"כ אלמד רק ספרי הבעש"ט עצמו ולא של תלמידיו כי א"כ אל תלמד זוהר כי רב אבא תלמידו של רשב"י כתבו. וזה שאנשים טעו בגלל זה מהתבטלותם לרבינו יש גם אנשים שנפלו לגאווה ע"י שלמדו גמרא אלא מאי תלמד ותצק לה' על פניות וכן ידוע שהרב מטשערין עשה את ה' דרך חסידים' שמלקט כל ספרי הבעש"ט ותלמידיו.

ועוד דוגמא לזה הנה כיום נהוג ללמוד פסקי שו"ע אף שללמוד שו"ע בלי הטור הוא בלא הבנה כלל איזה חידוש הוא אומר בסעיף זה ולמה הוסיף מילה פה ומילה שם אבל אם נלמד גם את הטור נבין הרבה יותר טוב את השו"ע וכו', כמו"כ ממש לענין תורת הנסתר ועבודת השם אם לא לומדים כל הקודמים לא מבינים שזה קנקן חדש ולא מה הוסיף על הראשונים אבל אם נלמד את ספרי הבעש"ט והצדיקים שקדמו לרבינו הק' ואח"כ את ספרי רבינו נבין ונחזה שזה קנקן חדש ואז נתלהב ונזעק כר' נתן ב"ר יהודה במכתביו על גדולת רבינו נראה את זה ממש בחוש ואז לא ניבוש ולא נכלם ונראה לכל העמים את גדולתו ותפארתו.

היוצא מדברינו שנתחיל ללמוד ליקו"מ בעיון (ועזור לזה מאוד ספרי האר"י ותלמידיו הבעש"ט ותלמידיו) בראיה יותר פנימית, בהעמקה יותר בדבריו לרפואת הנפש מוכרח התורה בעיון וכנראה בחוש שאף מי שלא זכה לראות מיד את הלמעשה בתורה מ"מ אם יתפלפל בה ויכנס לעומקה יזכה לראות את פנמיות התורה והניגון והריקוד השייך לו לבד ויזכה למצוא את עצמו בהתורה וע"י צרייך להשים לב בתפילה ומה בעיון התורה ואזי אשרי חלקו.

הערת מערכת: אין ברצונינו ליכנס לכל הפולמוס שנשוב על ענין זה בין זקני אנ"ש, אלא לעורר על לימוד העיון העמוק בספריו ולא לעצור מלהוסיף דעת בתואנה של תמימות ופשיטות (לתגובות על מאמר זה במיוחד נא לשלוח לכתובת צ'צ"ק שומרי אמונים 12 או לשטרנפלד בר אילן 7)

תמימות מהי?

זה, אבל אם אינו יכול אמר "אעפ"כ מילתא דשוויה לכולהו!... וכל אחד יוכל למצוא מרגוע לנפשו בדברי הספר העצות והמוסר הנפלא" וכו' ע"ש
זאת אומרת שמלכתחילה צריך להעמיק בתורת רבינו רק מזה "שעיקר כוונתו היה למעשה" (סוף ההקדמה) היינו אפי' תעמיק בקשרי תורתו תוציא מזה עצות למעשה.
רואים בפירוש ממילים אלו (ויש עוד בדברי ראב"ן בביאה"ל) שהתמימות והפשטות הוא לא להישאר בורים אלא להוסיף דעת והשכל בתורת רביה"ק ובד בבד לשלב את המעשה.

ויכולים לראות איך אנשים לא רוצים לראות גדולת ספריו (והכל מתוצאה שאין רוצים ללמוד כתבי האר"י ועוד שעליהם הושתת ובנוי הליקו"מ בטענה כי מה צריך את זה העיקר הוא הלמעשה ונבאר זה בהמשך).
לומדים תורה ליקו"מ אפי' הולכים עם תורה עם כל הליקו"מ על זה ומוצאים שורה אחת של מוסר או הנהגה למעשה ואת כל השאר גוונים אהה!!! בשביל מה גילה רבינו את כל התורות והלא כל תורה היא בשביל כל אחד ואחד?! בשביל מה גילה ר' נתן את כל הליקו"מ האם רק בשביל לקחת את חלק השתפכות ומשיבת נפש בלבד וכל השאר לגנוז!?

או דוגמא אחרת מתכוננים לשבת או יו"ט לוקחים רק שיחה פלוני שיו"ט פלוני נגד תאווה פלונית וכל השאר בגניזה (מעניין מדוע גילה רבינו את כל זה ובשביל מי...). והלא בעיון האמת בעמקי תורות בליקו"מ ובאמצעות קשרי וצירופי תורתו הק' אפשר למצוא הרבה יותר למעשה על כל דבר שקורה (איזה 'בום' באמצע היום) והרי אז התמימות והאמונה היא הרבה יותר מאירה.

ואחר שראינו שההכרח לפתוח עיניים ולראות גדולת ספריו ושהתמימות היא גם לפתוח העיניים "ולעלות מדרגא לדרגא" (תו' כ') [ועיין גם בשערי צדיק (חלק ג' מכתב פ"א) שמדבר שלהוסף דעת לאמונה היא מחזקת אמונה והלא מוסיף מחליש אמונתו, ונעתיק חלק לשונו "במה שכתבת שעקשן בעבודת השם הכונה בלי שום הסבר אלא כך רוצה אני... אבל זה יהיה עקשות אב... ונפרש כך דברי רבינו... הרי שבא ללמוד גם על שאר פרטי ועניני עבודת ה' שצריך שיהיו עם דעת לא רק לומר כך אני רוצה" ... ע"כ ע"ש] נבאר מה ההכרח ללמוד כתבי האר"י"ל או עכ"פ ספרי הבעש"ט ותלמידיו ושוה לא יהיה סתירה לרבינו אדרבה היא תוסיף אמונה ברבינו הק' ואז נראה בראי' חותכת איך "את עלית על כולנה" ואז נראה שאור רבינו הכרחי לדורנו ומה עלה מה שלא עלו שאר צדיקים ונדע את זה באמונה ברורה עם דעת כי בעת שלומדים ספרים אלו מקבלים שכל גבוה יותר ואז יכולים לראות איך שרבינו מדבר כל זה רק יותר גבוה ויותר למעשה.

ואחד מכללי ראב"ן הוא "שרבינו סמך עצמו על המעיין שיודע מושגים אלו" ואיך אפשר לדעת מה זה שכל של כל דבר, מה זה נון-מלכות, חכמה שמש, וכהנה רבות בלי ללמוד (כתבי האר"י) ספרי בעש"ט ותלמידיו כמו שמבואר שחמשת יחידי הדורות הם נגד חלקי הנשמה ונפש זה משה, רוח-רשב"י, נשמה-האר"י"ל, חיה-הבעש"ט, יחידה הוא רבינו הק' וכמו שאמר רביה"ק אני השגתי יחידה וכו' שמצד אחד הוא דבר חדש שמושיח מגלה ומצד שני הוא המשך גילוי הדורות, וזה כן הוא שגדולתו של רבינו שאפשר להיות איש כשר גם אם נלמד ונבין את דבריו בפשיטות וכמו שכתבנו לעיל שאפשר להיות איש כשר רק משורה אחת של תורותיו ועצותיו אבל אנחנו רוצים יותר, אנחנו רוצים את כל העצות וכל התורות ואז נהיה אפויים בליבו הרבה יותר חזק מבאם נשתמש רק בדבר אחד מדבריו.

והיום שיש כ"כ הרבה חכמות חיצוניות אז בוודאי צריכים להתחכם עם הקדושה ומדוע רק ראב"ן היה מותר לו לדעת את עומק ליק"מ וגדולתו מדוע שאנחנו לא נראה שחמישים דף עץ חיים מונחים בתוך תורה אחת מליקו"מ, מדוע רק ר' שמואל הורביץ יכל לגווע באמצע תורה ליקו"מ (כנודע סיפור זה) [ואל תטען שאני לומד רק דברי... >>> המשך בעמוד הקודם

אשרינו שאנו יודעים ב"ה מרבינו הק' אבל אעפ"כ יש לחפש תמיד עוד ועוד את דעת רביה"ק כמו שכתוב בארוכה בשלוחין ה' ע"ש, בכן צריך להבין שני דברים: א. מדוע בן אדם מרגיש והוא מתבודד על זה כמובן שראוי ללמוד 'קבלה', אולם שינם האומרים שזה מרחק מהתמימות והפשיטות של רביה"ק והתבטלותו לרביה"ק, הרי רבינו גילה תורה של יחידי הדורות האמורה להאיר את הנפש ולגאלה מכל מצוקותיה? ב. האם התמימות והפשיטות היא שנישאר בורים (שאף פעם לא נוסף דעת והשכל) הלא גילוי דרך החסידות וביותר רבינו הק' הוא לפקוח עיניים ולראות גדולת הבורא וכל מצוה רזיה וסודיה?

לפני שנכנס לעצם הענין נקדים הקדמה קצרה: הנה כל עיסוקו של רביה"ק ותלמידו הוא להחדיר התמימות והפשיטות יהיה מה שיהיה ואף אם נעפיל לפסגות גבוהים מאוד נשאר תמימים ופשוטים "לשאוף לגבוה ולא ליפול מהקטן" וכן רביה"ק אחרי שהשיג מה שהשיג השליך עצמו לרפש וטיט וכן מבואר בהקדמת חיי מוהר"ן שאפי' בימי האחרונים לא עזב את דרך הפשוט וצעק לה' אני רוצה להיות יהודי וכהנה רבות.

נמצא שיש כאלה שמאזהרת הריסה לא לעזוב את ההלכה הפשוטה לא רוצים לעלות לעוד מדרגות מפחד פן נתעה מדרך הישר והפשוט.

וזה אמת לאמיתה אשר יש שטעו כך רק אוחזים בדבר אחד (דבר שני לא אוחזים ונביא לדוגמא: התם הקדוש עלה למדריגות נוראות ודיבר עם המלך וכו' הכול בכוח תמימותו וגדולתו רואים לא שנשאר רק עם התמימות אלא שבשיא גדולתו גם במקומות הגדולים היה תמיד עם התמימות וזה ברור שהתמימות שהיה לו אחרי שעלה למדריגותיו היה הרבה יותר חשובה באיכות ממה שהיה לפני שעלה למדריגותיו הוי אומר שהתמימות ג"כ יש לה מדרגות אין סוף וודאי שצריך להוסיף דעת לאמונה והגדולה שיהיה בשילוב אף האמונה הטהורה הוא המטרה, אבל יש גם מטרה להוסיף דעת ואח"כ לעלות לאמונה יותר גבוהה אמונה עם דעת, אמונה עם אור פנימי ואז האמונה מאירה בתפארתה (במילים אחרות אתה מעלה את המלכות והלבנה מאירה).

וזה נכון שיש אנשים שישגו בבחי' הציץ ונפגע אבל לכן לא נעלה? (הרי זה לא ספרי מחקרים שרק יחידי סגולה יכולים ליכנס אצל רע (דוגמת תו' ח' ח"א) ואולי אף לא תלמד גמ' מחשש גאות ופניות אלא תשב ותצעק להשי"ת על הפניות) הלא היא התורה של יחידי הדורות האמורה להאיר את הנפש אדרבה תלמד ואז תשלב את התמימות ואז יהיה דבר השלם. ואם ישאל השואל מה אני צריך לכל זה ומדוע להתנסות בדברים כאלה מוטב שאהיה איש כשר פשוט "שיכולין להיות איש כשר פשוט אפי' אם אינן יודעים ללמוד כלל" (שיחות הר"ן ע"ו) אף אני אודך שזה גדולת רבינו שאפי' בשורה אחת מספריו הק' בד בבד עם האמונה בכוחו הגדול אפשר להיות איש כשר לגמרי וכן ראינו אנ"ש מדור הקודם שהיו אנשים פשוטים והיו אנשים כשרים לגמרי נקיים מתאוות העולם והבלי ושמחים בשמחת יהדותם וכו'.

אבל אם רוצים להיות 'בעל השגה אין יכולים כי אם כשהוא למדן בגפ"ת" [והשגה אינו בדוקא דברים הנוגעים לקבלה אלא גם השגה בצדיק בגדולתו מעלתו והשגה בספריו איך להינצל מהתאוות דוגמת ליקו"מ בעיון שזה מועיל לרפאות את הנפש כידוע רברי ראב"ן בזה].

וכך הוא הלשון הנלהב של מוהרנ"ת בהקדמה של ליקו"מ "ומי שרוצה לטעום צוף דבש אמרי נועם אלו צריך להעמיק בעין האמת בעיון גדול... עד מקום שיד שכלו מגעת" וכו' וכל אחד צריך לנצל את מוחו ושכלו בשביל

קול בחשכת הישימון

(זכרונות מלפני עשרים שנה)

~ זרחיה הלוי ~

זה היה בחצות ליל, באחד הלילות של סוף החודש, לא יכולתי להרדם בגלל השקט המוחלט ששרר כאן ואני לא הייתי רגיל לזה, ואין זה פלא, בן אדם שרגיל כל ימיו בשאוננו של כרך, שגם ביום וגם בלילה לא ישקוט, אינו יכול, להיגמל ממנו, גם בשכבו וגם בקומו שאון זה בן לויתו הנהו, וכאן, בכפר, אין כל סימן וזכר לזה, שקט של בית, שקט של בזה הקברות כאן, האנשים העייפים מעבודת היום הקשה בשדה ישנים עתה שנת ישרים שליוה ושקטה, ושום דבר לא יפריע את השקט כאן, אלא שאותי, בן הכרך, השקט הזה מפריע ואינו נותן לי לישון.

ומלבד השקט המרגיז הזה גם חושך של אפלה שורר כאן בכל. אין כאן מנורות חשמל ברחובות כמו בכרך, וכשגם הירח בשמים אינו מגיה אורו הרי חושך כפול ומכופל כאן. שקט חשוך או חושך שקט, זה היינו הך ובנוסף לכך היה זה גם לילה חם, ועל כן לא יכולתי להירדם בשום פנים ואופן.

אמיתי לרדת מהמטה ולקחת איזה ספר יהודי ביד, וממה נפשך, או שארדם על ידי הקריאה בו או שארויח שכר הקריאה, אלא, שכאילו להכעיס נתקלקל לפתע מנגנון החשמל שבבית והחושך נגזר עלי גם מבית וגם מבחוץ. כאלה הם כנראה החיים בכפר, ומי שרגיל בכך אין להתאונן על גורלו, אם נעמיד לעומתם את היתרונות שבחיי הכפר על אלה שבכרך. אלא שדעתי לא היתה נתונה אז לפילוסופיה המחקרית הכללית הזאת, נדודי השינה הטרידוני ודאגתי היתה נתונה לאני הפרטי הרגעי שלי.

ובכן, מה עושים כעת

יצאתי איפוא לחוץ לשאוף אל ריאותי אויר-הרים צח ומבריא, שלמרות החום טעמו לא ניטל וריחו לא פג

*

כאן נתגלה לפני הלילה בכל מוראו. ערפילים עבים וסמיכים רובצים ולוחצים בכל כובדם על ההרים הרמים שמסביב. הילה שחורה כזפת שכמעט אפשר למשש ביד עוטה על פני כל השממה האין סופית הזאת, שהישוב הכפרי הקטן אינו אלא כאי בודד בה. באין ברירה נישאות העיניים למעלה, אל כוכבי הרום בשחק, אל אותם אורות אין ספור זערערים ומונצצים, שאם גם אין בידם להאיר לחשכים בארץ הרי יש בהם בכדי להפיג מעט את שממון הבדידות שבלב ישימון אפלים זה,

מבלי משים נופל במוחי הפסוק, "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה", מהדהד באזני קולו המרעים של נביא האלקים ישעיהו, שקורא אל עמו להתבונן בבריאה כלה ולהסיק ממנה מוסר בוראה ויוצרה, שלא לסור מדרכיו ומצוותיו, שלתכלית זו ברא את עולמו ויצר את האדם בו

אלא שמהומת החיים מהמהמת את החושים, מטמטמת את המח בכל מיני דברים בטלים ואינה נותנת להתבונן ולהקדיש מחשבה נכונה ורצינית על תכלית, החיים ומטרת הבריאה, עול הפרנסה הכופף את הגב אינו נותן לשאת עין למרום, ודאגת הקיום הרגעי משכיחה את דאגת הנצח,

ברם, בעמדי כאן גלוי עינים בחשכה ובשממה, כשהילת הלילה עוטה את הכל מסביב ורק שמי המרום נגלים לעיני בזוהר הכוכבים המשובצים בהם לאין מספר, אפשר היה לי לתפוס בכל ממשותם ומשמעותם של דברי הנביא החוצבים להבות קודש: "שאו מרום עיניכם" וכו',

ה"אני" החוטא והפושע חש עצמו נדכא ואפסי כאן, מכיוון שאינו רואה את עצמו, אינו מטיל צללים ובעיקר,

תיאור מרתק שנכתב בשנת תשל"ה, בו מתאר הכותב בשם זרחיה הלוי זכרונותיו משנת תשי"ז, בעת שהתארח אצל חסיד ברסלב במושב מירון באחד מלילות הסליחות. המסמך מתאר ביד אמן ובצבעים חיים הזוי הכפר מירון, על ציר חיים של חסיד ברסלב פשוט הסובב הולך סביב החצות וההתבודדות, בינות לשדות והציונים הקדושים בהרי הגליל.

שאחרים, אינם רואים אותו ואין מתבוננים בו, אם כן מהו בעצם?...

*

בטיילי כך ובשרכי את רגלי במשעולים-לא-משעולים, בין גבעות לגאיות, מגיע פתאום לאזני הד של שאון מרחוק, רטט ממולא, את לבי, אמנם נאמר לי שמבחינה בטחונית אפשר לטייל בסביבה זו גם ביום וגם בלילה, אבל סוף סוף הרי מקום ישימון כאן וחיות רעות עלולות לפקדו, אני מחדד את אזני לשמוע יותר ברור אם זהו הד של יללת תנים או של נהמת זאבים, לא, לא זו אף לא זו, הד הקול מתקרב ודומה שזהו הד קולו של אדם מדבר כן, ההד הולך ומתבהר, זהו קול-נכאים של אדם השופך צקון לבו, יראתי להתקדם אל כיוון הקול אבל הסקרנות גברה בי ומשכה אותי אחריה, מה עושה כאן אדם. בשעה זו. בחשיכה הזאת ועל מה הוא שופך את לבו כאן?...

כשהקול היה כבר קרוב אלי, ואם כי לא ראיתי כל דמות בחשיכה, שמעתי היטב את הדברים, שריתקו אותי ביותר ונחרתו בזכרוני, הנה מקצת מהם, שנאמרו ברוב מרירות ושברון לב:

"לך מכאן! אויבי בנפש הנך! איני רוצה להכירך שוב כל ימי רימיתני והצגת את עצמך בפני כידידי הטוב, אבל לאמתו של דבר הנך אויבי המושבע ביותר לך מפני, לא אתן לך שתציקני יותר, כי הנך רוצה לחסלני כליל, אה, אה! לך ממני" - - -

מפחד ומעונה מספקות, מאי ידיעה ומאין יכולת לקבל מושג על מה שמתרחש כאן, מאחורי הגבעה הסמוכה, ובחושני בעייתיות של חוסר השינה - חזרתי על עקבי, אל הכפר, אל האכסניא שלי, הדברים אשר שמעתי ליווני בכל דרך חזירתי, מוחי המעורפל דמדם בהרהורי, האם בן אדם זה שזה עתה שמעתי דעתו שפויה עליו? אל מי הוא מדבר שם והאם הוא מצפה למענה? ואולי נאבק האיש במצוקה פנימית? ההיה בידי לעזור לו? אולי אחזור אליו!

דומה שההרים מרחוק. כבר מגלים סימנים של נצנוצי בוקר, האפלה מתמתנת מעט, ועם חושי בטללי השחר חוזר אלי שיווי משקלי הנפשי אף על פי שעדיין מהדהדים באזני אותם צלילים גונחים ומשוועים של דברי האיש המוזר הבלתי נראה.

בהגיעי אל חדרי באכסניא צלצל השעון שלשה צלצולים וידעתי שהשעה היא כבר שלש לפנות בוקר ובידעי שזוהי שעת קימתו של בעל האכסניא שלי המתנתי בפתח כדי לשאלו - אולי ידע- על פשר החזיון המוזר שהייתי עד לו זה עכשיו המתנתי עד שהתעייפתי עליתי על מיטתי ונרדמתי.

השמש כבר עמדה בגבהי רקיע כשנתעוררתי, ובעל האכסניא שלי שכנראה ציפה ליקיצי אתי אמר אלי בחביבות "כבר מאוחר לסליחות אחרת כבר הזדרז נא שלא לאחר את סוף זמן קריאת שמע".

בשמעי כך מיהרתי וקפצתי, התלבשתי בזריזות ורצתי אל בית המדרש, שם הישגתי בקושי את מנין שחרית האחרון.

חזרתי לאחר התפילה אל האכסניא שלי וסיפרתי לבעל הבית על ההרפתקא שלי אמש גם שאלתי אם יודע היא מה בקשר לכך חיוך קל נראה על שפתיו והוא עשה תנועת ביטול בידיו כתגובה בלתי איכפתית על דבר של מה בכך...

*

בדרך חזרתי ממירון היה בן לייתי אחד מתושבי סיפרתי לו את כל מה שקרני באותו לילה חייך הלה ואמר:

"בעל האכסניא שלך הוא מחסידי ברסלב ובימי הסליחות נוהג הוא לערוך 'התבודדות' ו'חצות' בין הרי הגליל בחסות החשיכה הדברים ששמעת מפיו הם דברי הטרוניא שלו ב'מלחמת היצר' - - -

(מתוך "ירחון מאורות")

"שבת התאחדות"

מאמר מיוחד

לכבוד "שבת איחוד האברכים הצעירים דחסידי ברסלב"

חיים גבריאל אייזנבאך

ברוך ה' שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה לשבות בשבת זו פרשת תולדות תשע"ד אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו.

רביה"ק בסיפו"מ מעשה הבן מלך ובן השפחה שנתחלפו, אשר כידוע הכוונה על היהודי האמיתי אשר היצה"ר מסתיר אותו ומגלה רק את בן השפחה שבו היינו את חלק התאוות שבו וכדו', ורבינו מספר שם איך שבא לעיר שנקרא עיר חכמה ומלך טיפש ושם אמרו שמי

שיחזיר את המדינה לשמה הראשון דהיינו מדינה טיפשה ומלך חכם הוא יהיה המלך, ומאחר שנהיה מבין דבר מתוך דבר החליט שהוא חוגר מתניו לזה להחזיר למדינה שמה הראשון. והלך לעיר ואמר זאת לשרים ואמרו שיכנס ונכנס ואמרו לו שזה הנסיון: באשר שיש גן שהשאר המלך ובו כל מיני כלי זהב ומתכות והוא גן נורא ונפלא מאוד, רק אי אפשר ליכנס לשם כי תיכף כשנכנס שם אדם אזי מיד מתחילין לרדפו והוא צועק ואינו יודע מי רודפו, והוא יוצא מתוך הגן חבול ומוכה מרוב בלבול והלך לגן וראה שיש שם אדם וראה למעלה טבלא אחת וכתוב שם שהאדם הזה היה מלך לפני כמה מאות שנים ואז היה שלום ומאחר שהבן מלך היה מבין דבר מתוך דבר הבין שהכל תלוי בזה האדם וכשנכנסין לגן אין צריך לברוח רק

לעמוד אצל האדם ועי"ז ניצל ויותר מזה שאם יעמידו את האדם זה בתוך הגן יוכל כל אדם ליכנס לגן ולא בשלוח ולא ירדפו אותו כלל וציוה שיעשו כן ולקחו השרים והעמידו האדם בתוך הגן ושוב נכנסו ויצאו בלי פגע וכידוע ביאור ר' נתן שהגן הוא העולם הזה - היכלי התמורות - וכשהאדם בא לזה העולם הוא מתחיל להתבלבל מרוב עוונותיו ותאוותיו ומזה נופל לעצבות וכלשוננו ז"ל בליקו"ת "כי אני רודף את עצמי יותר מכל הרודפים" והתיקון לזה להכניס את האדם שהוא הצדיק אל תוך הגן היינו החיים הפרטיים ולהתחיל לחיות עמו ואז יראה ששום דבר לא מבולבל רק הכל מיושב ולא מבוהל ומפחד ח"ו ויוכל ליכנס לעולם הזה ולבא משם אל הש"י בשלום ושלוה וכמו שאמר רבינו "מה לכם לדאוג מאחר שאני הולך לפניכם סמכו על כוחי" וכן אמר ר' נתן לתלמידיו "למדו ליק"ומ ובכל אבר שיהיה ליקו"מ התולעים לא יגעו בו" ולכן תכניס את הצדיק אל עצמך אל חייך הפרטיים ובכך תחיה חיים טובים לנצח

אבל איך זוכים לזה להכניס הצדיק כ"כ בתוך תוכי?

על זה גילה לנו רבינו עצה נפלאה בחיי מוהר"ן סי' קפ"ג וז"ל "קודם שיצא מברסלב לאומן להסתלק שם בעת שיצא מפתח הבית ולחוץ לעלות על העגלה עמד אצל המזוזה והניח ידו על המזוזה" ואולי הכוונה במה שמעל הדלת היתה הטבלא הוא המזוזה וכמו שמוהר"ן בהל' מזוזה מבאר שבאמת על פי שכל אנושי אין לבנות בית לשבעים שנה כי העולם 'גז חיש ונעופה' פורח כחלום יעוף ברגע

אחד אבל המזוזה מגלה שאנו צריכים בית כדי לעבוד את השי"ת בהכנסת אורחים וכד' ואף שימינו כצל עובר מ"מ ניתן לעבדו ולעשות רצונו ולהגיע למעלות נשגבות אף בימים קצרים אלו וזהו דייקא רצון ה' וזוהי כוונת המזוזה לגלות את סדר ורצון ה' שבבית

ומסיים רבינו שם ואומר "ענה ואמר להעולם תראו להתקבץ יחד ולהתפלל יחד כי אם תתפללו בכונה אולי תוכלו להמשיך אותי לכאן עוד הפעם" זאת אומרת שכדי להמשיך את רבינו אילינו שוב לתוך תוכנו תוך חיינו הפרטיים צריך להתקבץ ולהתאחד יחד ולזאת מצאנו לנכון להתאסף כאן בשבת קודש 'תולדות' עם בני חבורותינו, ובאמת ישר כוחם של המארגנים כי לא בקל עולה הדבר בידם, להמשיך את האדם אל הגן ונשיר עוז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון שאפי' ביום האחרון נהיה בגדר ותשחק ליום אחרון ולא נבהל מעצת היצר וחילותיו הטומנים לנו מלכודות ומכשולים להכניסנו בעצבות ומרה שחורה אשרינו מה טוב חלקינו שזכינו להתקרב לרבינו אור האורות וכבר כתב החזו"א בקובץ אגרות מכתב ל"ז "ומי שקשור לאור האורות אין אצלו עצב כלל עכ"ל" כי יש לו את היסוד של האדם שזה הצדיק בתוך הגן.

ובדרך זה אפשר גם להמשיך את הסיפור הנ"ל שרבינו הק' מספר שם שבחנהו בעוד נסיון "ואמרו לו השרים: אף על פי כן, אף על פי שראינו ממך דבר כזה, אף על פי כן בשביל דבר אחד אין ראוי לתן לך המלוכה; ננסה אותך עוד בדבר אחד אמרו לו: היות שיש כאן כסא מהמלך שהיה, והכסא גבוה מאד, ואצל הכסא עומדים כל מיני חיות ועופות... ואריה של זהב, ואם ילך ויתקרב אצלו איזה אדם, אזי יפתח את פיו ויבלענו ולהלן מן אותו האריה מתפשט הדרך עוד להלן יותר, וכן בשאר הדרכים, היוצאים

מן הכסא... והראו לו הכסא, וראה, שהוא גבוה מאד וכו' והלך אצל הכסא והסתכל והתבונן, שזאת הכסא עשויה מן העץ של התבה הנ"ל... (הינו הכלי הנ"ל, שהיה לה כח לנגן כשהיו מניחין אותה על איזה מין חיה או בהמה או עוף כנ"ל) היינו שהבין שהכסא עשוי מהעץ של הכלי שמכוחו מתחילה נפש הבהמית לכסוף ולהשתוקק להש"י רק אי אפשר לעשות זאת מאחר שחסר השושנה היינו התפילה כידוע "הסתכל יותר וראה, שזאת השושנה, שחסר למעלה מן הכסא, היא מונחת למטה בכסא, וצריכין לקח אותה משם ולהניחה למעלה" היינו שצריך לקחת את נפש הבהמית ולהגביר בה הכיסופים והנגינה להש"י "ולקח השושנה מלמטה ותחבה למעלה" וכן כל הדברים הנ"ל לסדר כולם בסדר הראוי כנ"ל, ואז התחילו כולם לנגן נגון הנפלא מאד, היינו השיר שיתער לעתיד, שע"י שאנו מתקבצים ומתועדים יחד באור הצדיק ומתפללים יחד וכמו שאמר בשיחה לעיל ו"להתפלל יחד אז תמשיכו אותי היינו להכניסו אילינו פנימה "ואז נתנו לו המלוכה וענה ואמר הבן מלך האמת, שנעשה עתה מלך, אל בן השפחה האמת הנ"ל: עתה אני מבין, שאני בן המלך באמת, ואתה בן השפחה באמת!" וכעת אני בתוך תוכי קשור ואוהב את השי"ת

השי"ת יזכנו להאמין באמת בהצדיק ולשמח בו לקיים עצותיו ולעשות רצון הש"י שזה רצוננו וכספנו האמיתי.

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

משגרים אנו בזאת אל קדם חברנו היקר, המסור בכל לב ונפש למען הצלחת כלל פעולות האיחוד ברוחניות ובגשמיות, רוח החיה להיות עושה ומעשה בכל עניני רביז"ל לכלל ולפרט, ה"ה

ר' יחיאל מאיר צוקר הי"ו

לרגל הולדת בתו תחי' למז"ט

ברכתנו צרופה, יה"ר שיזכה לרוות מלא חפניים נחת דקדושה מכל יו"ח לראותם הולכים בדרך ישראל סבא ע"פ דרך רביה"ק ותלמידיו, ויזכה להמשיך בפעולתיו הברוכות למען כבוד רביז"ל כשאיפותיו מתוך הרחבת הדעת וסייעתא דשמיא בכל דרכיו. אמן

המברכים

איחוד האברכים הצעירים

התורה הזמנית

בחודש כסלו

ממשיכים בהתחדשות

תורה כ"ג

"צוית צדק"

בוגלמד דרכי העבודה כיצד להתנהג בעניני תאות ממון ועוד

המערכת

אברך יקר!

אם עדיין אינך נמנה על משתתפי החבורות, הננו אליך בקריאה של חיבה!

בוא והשתתף בגיבוש והאחדות שכבר החל בחבורות ונזכה לקבל ממך ותקבל ממנו חיות חדש בעבודת ד' והתקרבות לצדיק! בחר לך חבורה שבועית כלבבך!

חבורת יום א':

בעזרת נשים הישן בית מדרשנו מא"ש, בשעה 7:00, באידיש,

כל שבוע משפיע אחר

אחראי: ר' נתן קלצקי 05271-13218

חבורת יום ב':

בבית ר' אליעזר קירשבוים, בשעה 7:00, באידיש,

ע"י הר"ר שמעון צבי שפירא הי"ו

אחראי: ר' שמואל נחמן גודלסקי

חבורת יום ג':

כל שבוע בבית א' מחברי החבורה, בשעה 7:00, בלשה"ק, שיחת

חברים ביחד עפ"י ספר "חיי מוהר"ן"

אחראי: ר' חיים צ'צ'יק 05484-85412

חבורת יום ד':

בבית מדרשנו מא"ש בבית צבי, באידיש, בשעה 7:00,

ע"י הר"ר ראובן שיף הי"ו

אחראי: ר' שמואל אנשין 05484-92568

(לאברכים בני שנה ראשונה)

הידעצת ???

כי רשימות האברכים עוברת את ה 170 - אברכים בליעה"ר!!! אפשר בהחלט לפתוח עוד כמה חבורות אם תיענו לקריאתנו!

רק אתם החזיקו עצמכם יחד

אז תהיו אנשים כשרים

הגליון נתרם

לעי"נ ר' מאיר צבי ז"ל

ביבלחט"א הר"ר נחמן ישראל

בורשטיין שליט"א

ברכת מזל טוב חמה ולבבית לחברי יקר:

ר' שמואל פוקס ר'

משה אייזנבאך ר' שמואל

פראנק ר' שמעון ווייס

להולדת הבנות

ר' אליהו יהודה שפירא

ר' עיקבא יוסף אנשין ר'

ישראל זאב קעניג ר' חיים

מאיר טנגבוים

לנישואיהם

ר' רפאל ויסקי ר' משה

פילמר ר' נחמן ברמ"ג אנשין

ר' שמואל אייזיק צוקר ר'

ישראל סיעה ר' משה גרובר

להולדת הבנים